

ÜÇ AYLIK EKONOMİK RAPOR

Ekim-Aralık 2005

Ekonomik Araştırmalar ve İstatistik Müdürlüğü

TOBB Yayın No: 2006 - 33
ISBN 9944-60 027-X

Sayfa Düzeni ve Baskı: Afşaroğlu Matbaası
425 22 44 - ANKARA

ÖNSÖZ

Türkiye ekonomisinde meydana gelen gelişme ve değişimleri üçer aylık dönemler itibarıyla kamuoyuna sunmayı amaçlayan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, 2005 yılının Ekim-Aralık dönemine ait "Üç Aylık Ekonomik Rapor"u, söz konusu döneme ilişkin verilerin tamamlanmasını müteakip hazırlamış bulunmaktadır. Rapor, 2005 yılının dördüncü üç aylık döneminde ekonomide meydana gelen gelişmeler, bir önceki dönem ve 2004 yılının aynı dönemiyle karşılaştırılarak incelenmiştir.

Uluslararası Para Fonu ile yürütülmekte olan 19. stand-by düzenlemesi kapsamında Temmuz ayı başlarında ara verilen birinci gözden geçirmeye ilişkin değerlendirme çalışmalarına Eylül ayı başında tekrar başlanmıştır. Birinci ve ikinci gözden geçirmeler birleştirilerek Ekim ayı sonunda çalışmalar tamamlanmıştır. Bu gözden geçirmelere ilişkin niyet mektubu 24 Kasım 2005 tarihinde IMF'ye verilmiştir. IMF İcra Direktörleri Kurulu'nun niyet mektubunu 9 Aralık 2005 tarihinde onaylaması ile birinci ve ikinci gözden geçirmeler tamamlanmıştır.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyelik müzakere süreci 3 Ekim 2005 tarihinde resmen başlamıştır. Böylece Avrupa Birliği'ne tam üyelik sürecinde önemli bir aşama kaydedilmiştir.

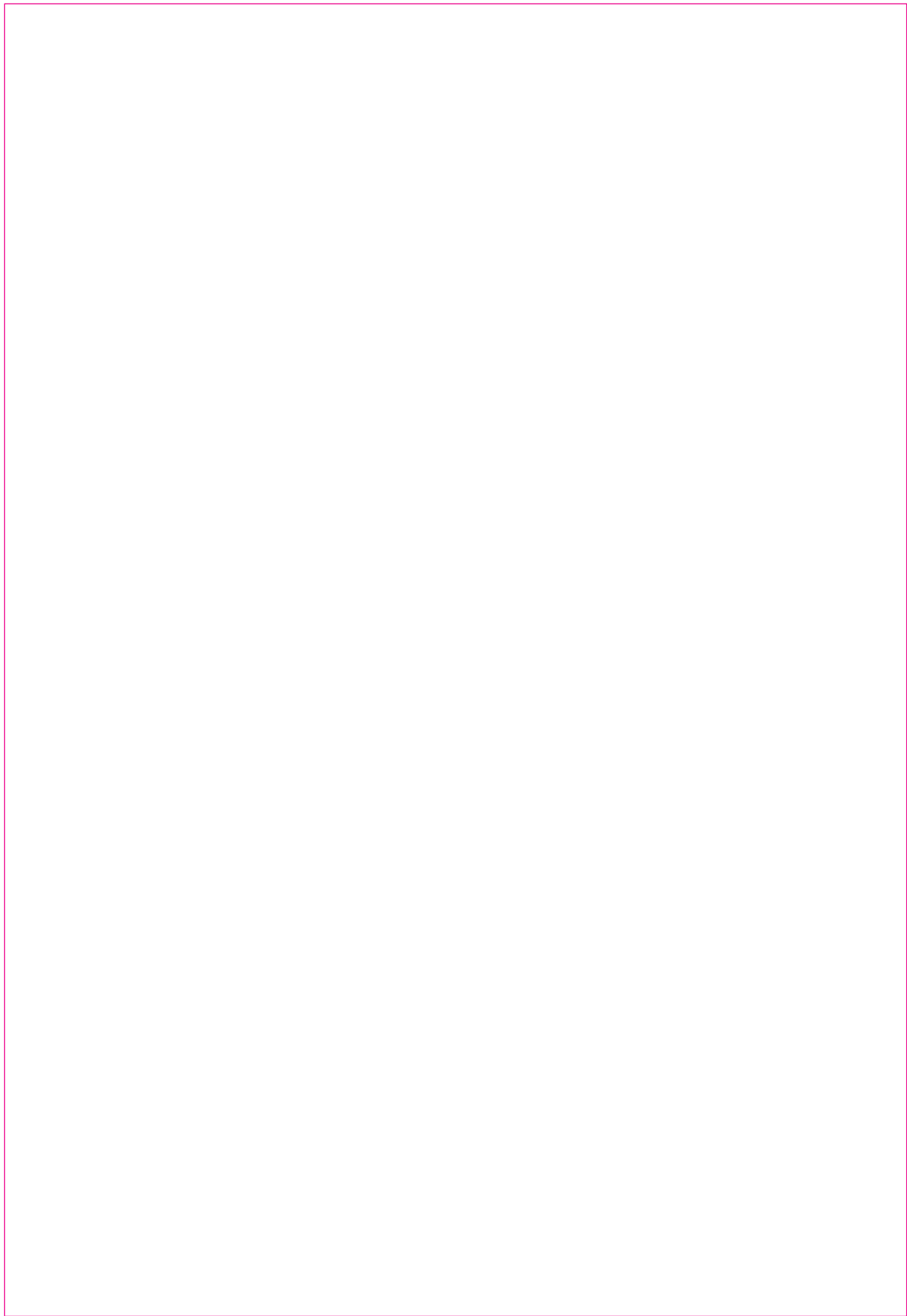
Yıl sonu itibarıyla, GSMH büyüme hızı program hedefinin üzerinde gerçekleşmiştir. Enflasyonda öngörülenden daha iyi sonuçlar elde edilmiştir. Konsolide bütçe açığı küçülmüştür. Para politikası çerçevesinde belirlenen hedeflere ulaşılmıştır. Yeni Türk Lirası diğer ulusal paralar karşısında değer kazanmaya devam etmiştir. İhracatta artış kaydedilmiş, ancak ithalatın ihracattan daha fazla artması dış ticaret ve cari işlemler açığını olumsuz yönde etkilemiştir.

Raporumuzun, Türk özel sektör camiasına ve ekonomideki gelişmeleri izlemek isteyenlere yararlı olmasını dilerim.

Saygılarımla,

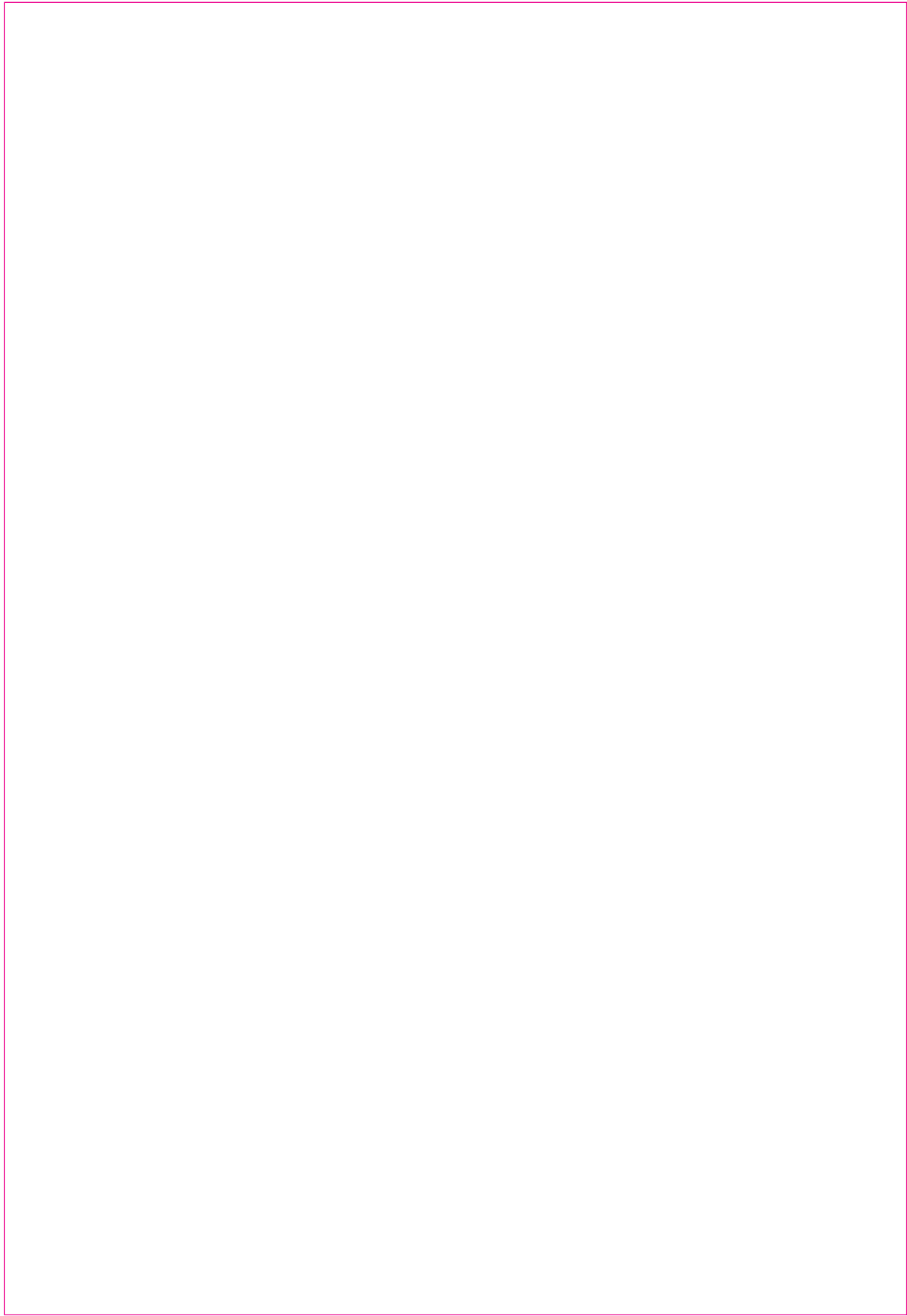
M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

Başkan

İçindekiler

	Sayfa
■ ÖNSÖZ	
■ A. GENEL DURUM	1
■ B. BÜYÜME VE ÜRETİM	6
a. Gayri Safi Milli Hasıla	6
b. Üretim	9
■ C. YATIRIMLAR	19
■ D. FİYAT HAREKETLERİ	25
■ E. PARA-KREDİ-MEVDUAT	32
■ F. KAMU MALİYESİ	39
a. Harcamalar	39
b. Gelirler	41
c. Bütçe Açığı	42
■ G. DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER	42
a. İhracat	43
b. İthalat	46
c. Döviz Kurları	50
d. Ödemeler Dengesi	50

Üç Aylık Ekonomik Rapor

A. GENEL DURUM

Uluslararası Para Fonu ile yürütölmekte olan 18. stand-by düzenlemesinin yerini alacak yeni stand-by düzenlemesi konusunda 2004 yılının ikinci yarısında yapılan görüşmeler 14 Aralık 2004 tarihinde tamamlanmıştır. Türk yetkilileri ile IMF heyetinin, IMF İcra Direktörleri Kurulu tarafından onaylanması koşuluyla, 2005-2007 dönemini kapsayan üç yıllık yeni stand-by düzenlemesi ile desteklenebilecek yeni ekonomik programın temel unsurları ve taslak niyet mektubu üzerinde mutabık kaldıkları açıklanmıştır. Taslak niyet mektubu 26 Nisan 2005 tarihinde IMF'ye verilmiştir. Niyet mektubu 11 Mayıs 2005 tarihinde IMF İcra Direktörleri Kurulu tarafından görüşölerek onaylanmış ve 19. stand-by düzenlemesi yürürlöğe girmiştir.

Yeni stand-by düzenlemesiyle üç yıllık dönemde Uluslararası Para Fonu'ndan sağlanacak 6,662 milyar SDR (yaklaşık 10 milyar ABD Doları) tutarındaki kaynağın 12 eşit dilimde kullanılması öngörölmüştür. Bu kapsamda 555,17 milyon SDR'lik (yaklaşık 837,5 milyon ABD Doları) ilk dilim kullanılmak üzere serbest bırakılmıştır. Ayrıca 2006 yılına ilişkin 2,52 milyar SDR (yaklaşık 3,8 milyar ABD Doları) tutarındaki geri ödeme planı erken ödeme yerine normal ödeme takvimine alınarak 2007 yılına kaydırılmıştır.

Yeni stand-by düzenlemesi kapsamında birinci gözden geçirme çalışmaları 2 Haziran 2005 tarihinde başlamış ve 14 Haziran 2005 tarihinde niyet mektubunun taslağı üzerinde IMF heyeti ile mutabakat sağlanmıştır. Ancak gözden geçirmenin sonuçlandırılması için öngörülen yapısal reformlardan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun Tasarısı, TBMM'nin tatile girmesi nedeniyle yasalaşamamıştır. Buna bağlı olarak da 7 Temmuz 2005 tarihinde birinci gözden geçirmenin tamamlanamadığı ve ertelendiği açıklanmıştır.

Uluslararası Para Fonu ile yürütülen stand-by düzenlemesine ilişkin değerlendirme çalışmalarına Eylül ayı başında tekrar başlanmıştır. Ekim ayı sonunda bu çalışmalar tamamlanarak 19. stand-by düzenlemesinin birinci ve ikinci gözden geçirmelerine ilişkin niyet mektubu 24 Kasım 2005 tarihinde IMF'ye verilmiştir. IMF İcra Direktörleri Kurulu'nun niyet mektubunu 9 Aralık 2005 tarihinde görüşerek onaylamasıyla birinci ve ikinci gözden geçirme tamamlanmıştır. Böylece 1,1 milyar SDR (yaklaşık 1,6 milyar ABD Doları) tutarında kredi dilimi serbest bırakılmıştır.

Türkiye ekonomisi 2005 yılında bir önceki yıla göre % 7,6 büyümüştür.

GSMH artış hızı 2004 yılının aynı dönemine göre 2005 yılının birinci üç aylık döneminde % 7,5, ikinci üç aylık döneminde % 4,7, üçüncü üç aylık döneminde % 8, dördüncü üç aylık döneminde % 10,2 olarak gerçekleşmiştir. Böylece 2005 yılında Türkiye ekonomisi % 7,6 büyürken, tarım sektöründe % 5,6, sanayi sektöründe % 6,5 ve hizmetler sektöründe % 7,6 büyümeye gerçekleşmiştir.

Sanayi üretiminde 2005 yılında bir önceki yıla göre % 5,3 artış kaydedilmiştir.

Üç aylık sanayi üretim endeksi sonuçlarına göre toplam sanayi üretiminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, 2005 yılının birinci üç aylık dönemde % 6,1, ikinci üç aylık dönemde % 3,1, üçüncü üç aylık döneminde % 4,5, dördüncü üç aylık döneminde % 7,8 artış olmuştur. Böylece 2005 yılında bir önceki yıla göre toplam sanayi üretiminde % 5,3 artış olurken, kamu sektörü sanayi üretimi % 5,4, özel sektör sanayi üretimi % 5,3 artış göstermiştir. Alt sektörler itibarıyla madencilik üretiminde % 13,8, imalat sanayi üretiminde % 4,8, enerji üretiminde de % 7,6 artış olmuştur.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranı 2005 yılında bir önceki yıla göre 1,4 puan düşerek % 80,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranı 2005 yılının ilk üç aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,4 puan düşerek % 78,1'e, ikinci üç aylık döneminde 2 puan düşerek % 80,8'e, üçüncü üç aylık döneminde 2,6 puan düşerek % 81'e,

son üç aylık dönemde 0,4 puan düşerek % 81,3'e gerilemiştir. Böylece 2005 yılında toplam imalat sanayi kapasite kullanım oranı bir önceki yıla göre 1,4 puanlık düşüşle % 80,3, özel sektör kapasite kullanım oranı 1 puanlık düşüşle % 78,8, kamu sektörü kapasite kullanım oranı 0,3 puanlık artışla % 86 olmuştur.

2005 yılında verilen yatırım teşvik belgeleri tutarı 2004 yılına göre % 10,9'luk artışla 24.072,2 milyon YTL olmuştur.

2005 yılının birinci üç aylık döneminde verilen yatırım teşvik belgeleri tutarı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 11,3 azalarak 4.355 milyon YTL'ye, ikinci üç aylık döneminde % 11,4 azalarak 5.480,6 milyon YTL'ye gerilerken, üçüncü üç aylık dönemde % 10,7 artarak 5.707 milyon YTL'ye, son üç aylık dönemde % 56,6 artarak 8.529,6 milyon YTL'ye yükselmiştir. Böylece 2005 yılında verilen yatırım teşvik belgeleri tutarı 2004 yılına göre % 10,9'luk artışla 24.072,2 milyon YTL olmuştur. Bunun 12.980 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 7.940,2 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 1.929,8 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 703,1 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne ve 519,2 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne verilmiştir.

2005 yılında 2004 yılına göre üretici fiyatlarında % 2,66, tüketici fiyatlarında % 7,72 artış gerçekleşmiştir.

Üretici fiyatlarında 2005 yılının birinci üç aylık döneminde % 0,96, ikinci üç aylık döneminde % 0,92, üçüncü üç aylık döneminde % 1,07 artış olurken, son üç aylık dönemde % 0,31 düşüş olmuştur. Tüketici fiyatlarında birinci üç aylık dönemde % 0,83, ikinci üç aylık dönemde % 1,74, üçüncü üç aylık dönemde % 1,30, son üç aylık dönemde % 3,65 artış gerçekleşmiştir. 2005 yılında 2004 yılına göre üretici fiyatları artış hızı % 2,66, tüketici fiyatları artış hızı % 7,72 olarak gerçekleşmiştir.

Uluslararası Para Fonu'na 24 Kasım 2005 tarihinde verilen niyet mektubunda Aralık 2005 sonu için para tabanı ve net uluslararası rezervlere performans niteliğinde, net iç varlıklara ise gösterge niteliğinde hedefler konulmuştur. Para tabanı üst sınırı 29.200 milyon YTL, net uluslararası rezervler alt sınırı 14.000 milyon ABD Doları, net iç varlıklar üst sınırı 25.500 milyon YTL olarak belirlenmiştir.

Aralık ayı sonu itibarıyla para tabanı, net uluslararası rezervler ve net iç varlıklara ilişkin hedefler tutturulmuştur. Para tabanı 28.756 milyon YTL, net uluslararası rezervler 22.393 milyon dolar, net iç varlıklar 12.587 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir.

2005 yılında 2004 yılına göre emisyon hacmi % 45,6, M1 para arzı % 41,7, M2 para arzı % 40,1 artmıştır. Banka kredilerinde % 54,6, toplam mevduatta % 40,6 artış olmuştur.

Toplam uluslararası brüt rezervler % 27,8'lik artışla 75.066 milyon dolara yükselmiştir.

Türk Lirası 2005 yılında da değer kazanmaya devam etmiş ve reel olarak Amerikan Doları karşısında % 10,9, Euro karşısında da % 10,8 değer kazanmıştır.

Amerikan Doları bir önceki yılın aynı dönemine göre nominal olarak 2005 yılının Ocak-Mart döneminde % 0,5, Nisan-Haziran döneminde % 6,2, Temmuz-Eylül döneminde % 9,3, Ekim-Aralık döneminde de % 6,3 değer kaybetmiştir. Reel olarak Ocak-Mart döneminde % 10,2, Nisan-Haziran döneminde % 12, Temmuz-Eylül döneminde % 13,1, Ekim-Aralık döneminde de % 8,4 değer kaybına uğramıştır.

Ocak-Mart döneminde nominal olarak % 4,3 değer kazanan Euro, Nisan-Haziran döneminde % 1,8, Temmuz-Eylül döneminde % 9,4, Ekim-Aralık döneminde de % 13,8 değer kaybetmiştir. Reel olarak Ocak-Mart döneminde % 5,9, Nisan-Haziran döneminde % 7,9, Temmuz-Eylül döneminde % 13,2, Ekim-Aralık döneminde de % 15,8 değer kaybetmiştir.

2005 yılında konsolide bütçe açığı geçen yıla göre % 67,8 azalarak 9.743,1 milyon YTL'ye gerilemiştir.

2005 yılında 2004 yılına göre konsolide bütçe gelirleri % 21,8 artarak 134.819,2 milyon YTL'ye, konsolide bütçe harcamaları % 2,5 artarak 144.562,3 milyon YTL'ye yükselmiş, bütçe açığı % 67,8 azalarak 9.743,1 milyon YTL'ye gerilemiştir.

2005 yılında bir önceki yıla göre dış ticaret açığı % 25,5 artarak 43.147 milyon dolar olmuştur.

2005 yılında ihracat 2004 yılına göre % 16,2 artarak 73.390 milyon dolara, ithalat % 19,5 artarak 116.537 milyon dolara yükselmiştir. Dış ticaret hacmi % 18,2 artarak 189.927 milyon dolar, dış ticaret açığı da % 25,5 artarak 43.147 milyon dolar olmuştur. İhracatın ithalatı karşılama oranı % 64,8'den % 63'e gerilemiştir.

Cari işlemler dengesi 2005 yılında 23.091 milyon dolar açık vermiştir.

2004 yılında 15.604 milyon dolar olan cari işlemler açığı 2005 yılında % 48 artarak 23.091 milyon dolara yükselmiştir.

2005 yılında işçi gelirleri bir önceki yıla göre % 5,8'lik artışla 804 milyon dolardan 851 milyon dolara yükselmiştir. Turizm gelirleri % 14,2'lik artışla 18.152 milyon dolara, turizm giderleri de % 13,8'lik artışla 2.872 milyon dolara yükselmiştir. Buna bağlı olarak net turizm gelirleri % 14,3 artarak 15.280 milyon dolar olmuştur.

TABLO: 1
DÖNEMLER İTİBARIYLA TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Değişim Oranları)

	2004				2004/2003	2005				2005/2004
	I	II	III	IV		I	II	III	IV	
1. GSMH (1987 Fiyatlarıyla)	13,9	15,7	5,7	6,6	9,9	7,5	4,7	8,0	10,2	7,6
Tarım	2,7	4,3	-1,4	9,1	2,0	4,3	8,2	7,5	-0,1	5,6
Sanayi	10,4	15,7	7,5	4,0	9,3	6,6	3,9	5,7	10,1	6,5
Hizmetler	10,3	12,9	5,4	5,9	8,4	6,5	5,7	8,0	10,2	7,6
2. İMALAT SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ										
Devlet	1,1	1,7	-3,8	0,0	-0,3	-4,6	4,4	4,2	2,1	1,6
Özel	14,4	20,5	11,4	5,4	12,8	7,7	1,8	4,1	8,4	5,3
Toplam	12,0	17,2	8,7	4,5	10,4	5,6	2,2	4,1	7,4	4,8
3. FİYATLAR										
Üretici Fiyatları	8,64	14,96	17,19	17,35	14,57	10,88	6,61	4,32	2,28	5,89
Tarım	27,07	29,44	20,70	18,54	23,80	6,41	-1,52	0,05	2,17	1,72
Madencilik	-0,08	10,09	17,49	18,99	11,57	12,30	12,69	12,28	7,91	11,20
İmalat Sanayii	4,64	12,28	17,66	17,90	13,14	12,92	9,42	5,85	2,88	7,57
Enerji	-1,11	-1,86	-0,89	4,80	0,14	2,89	3,45	-1,63	-8,35	-0,88
Tüketici Fiyatları										
Türkiye	9,48	7,42	8,08	9,42	8,60	8,62	8,61	7,91	7,62	8,18
Ankara	7,98	6,08	7,63	9,17	7,72	9,86	11,61	11,09	10,17	10,67
İstanbul	10,78	9,03	9,36	10,42	9,90	10,10	9,57	8,41	7,90	8,97
4. PARASAL GÖSTERGELER										
Emisyon Hacmi	43,8	46,6	41,6	26,1	26,1	25,7	23,6	28,1	45,6	45,6
Para Arzı (M1)	54,3	53,6	46,8	36,7	36,7	35,0	27,5	31,1	41,7	41,7
Para Arzı (M2)	45,0	44,0	38,4	35,1	35,1	24,5	28,2	34,3	40,1	40,1
Banka Kredileri	46,2	73,3	70,0	63,0	63,0	54,1	46,4	54,6	54,6	54,6
5. KONSOLİDE BÜTÇE										
Gelirler	17,1	11,4	11,2	9,6	9,6	18,8	23,5	19,7	21,8	21,8
Giderler	-1,3	-7,3	-0,7	-0,2	-0,2	1,6	1,5	2,8	2,5	2,5
Bütçe Açığı	-35,8	-41,1	-29,3	-24,6	-24,6	-57,1	-73,5	-61,1	-67,8	-67,8
6. DIŞ TİCARET										
İhracat	30,3	37,2	31,3	35,5	33,7	27,7	16,8	13,3	9,6	16,2
İthalat	45,6	48,1	36,0	35,3	40,7	23,0	20,0	20,4	15,4	19,5
İşçi Gelirleri	39,9	19,9	0,9	-5,9	10,3	-6,2	-5,5	4,2	30,6	5,8
Turizm Gelirleri	42,6	44,8	9,0	19,6	20,3	16,5	15,0	15,1	10,4	14,2
7. DÖVİZ KURLARI										
Nominal Döviz Kurları										
TL/Dolar	-19,3	-4,3	5,9	0,0	-5,0	-0,5	-6,2	-9,3	-6,3	-5,7
TL/Euro	-5,8	1,8	15,1	8,9	4,7	4,3	-1,8	-9,4	-13,8	-5,5
Reel Döviz Kurları										
TL/Dolar	-25,7	-16,8	-9,6	-14,8	-17,1	-10,2	-12,0	-13,1	-8,4	-10,9
TL/Euro	-13,3	-11,4	-1,8	-7,2	-8,6	-5,9	-7,9	-13,2	-15,8	-10,8

Kaynak: TOBB

B. BÜYÜME VE ÜRETİM

a. Gayri Safi Milli Hasıla

Türkiye ekonomisinde 2002 yılında başlayan büyüme süreci 2004 yılında da devam etmiş ve GSMH'da % 9,9 artış gerçekleşmiştir. Tarım sektörü % 2, sanayi sektörü % 9,3, hizmetler sektörü % 8,4 büyümüştür (Tablo 2).

2005 yılının ilk üç aylık döneminde GSMH artış hızı % 7,5 düzeyinde gerçekleşmiştir. Tarım sektörü % 4,3, sanayi sektörü % 6,6, hizmetler sektörü % 6,5 büyümüştür.

GSMH artış hızı 2005 yılının ikinci üç aylık döneminde % 4,7 düzeyine gerilemiştir. Aynı dönemde tarım sektörü % 8,2, sanayi sektörü % 3,9, hizmetler sektörü de % 5,7 büyümüştür.

2005 yılının üçüncü üç aylık döneminde GSMH artış hızı birinci ve ikinci üç aylık döneme göre artarak % 8 düzeyine yükselirken, tarım sektöründe % 7,5, sanayi sektöründe % 5,7, hizmetler sektöründe de % 8 büyüme kaydedilmiştir.

Son üç aylık dönemde GSMH artış hızı % 10,2'ye çıkmıştır. Bu dönemde tarım sektörü % 0,1 küçülürken, sanayi sektörü % 10,1, hizmetler sektörü % 10,2 büyümüştür.

Böylece 2005 yılında bir kez daha % 5'lik hedef aşılarak GSMH büyüme hızı % 7,6 düzeyinde gerçekleşmiştir. Tarım sektörü % 5,6, sanayi sektörü % 6,5, hizmetler sektörü % 7,6 büyümüştür.

2005 yılının ilk üç aylık döneminde GSMH cari fiyatlarla % 17,4 büyüyerek 94.503,1 milyon YTL olmuştur. GSYİH içinde tarım sektörünün payı % 4,6, sanayi sektörünün payı % 27,3, hizmetler sektörünün payı % 68,1 olmuştur (Tablo 3).

GSMH cari fiyatlarla ikinci üç aylık dönemde % 14,5 büyüyerek 109.508,5 milyon YTL olmuştur. GSYİH içinde tarım sektörünün payı % 5,7, sanayi sektörünün payı % 27,7, hizmetler sektörünün payı % 66,6 olarak gerçekleşmiştir.

TABLO: 2
SABİT FİYATLARLA GAYRİ SAFİ MİLLİ HASILA
(FAALİYET KOLLARINA VE 1987 YILI ÜRETİCİ FİYATLARINA GÖRE)

İktisadi Faaliyet Kökeni	2004						2005						Değişim (%)							
	Değişim (%)		Değişim (%)		Değişim (%)		Değişim (%)		Değişim (%)		Değişim (%)									
	I. Dönem	II. Dönem	III. Dönem	IV. Dönem	TOPLAM	I. Dönem	II. Dönem	III. Dönem	IV. Dönem	TOPLAM										
1. TARIM	1.249	27	2.386	43	8.890	-1,4	3.638	9,1	15.862	2,0	1.303	4,3	2.581	8,2	9.235	7,5	3.636	-0,1	16.755	5,6
A. Çiftçilik ve Hayvancılık	975	42	2.092	1,6	8.314	-1,7	3.301	8,2	14.682	1,2	1.006	3,2	2.312	10,5	8.986	8,1	3.320	0,6	15.624	6,4
B. Ormanlık	179	-43	215	35,2	200	8,1	200	26,6	794	15,2	195	8,9	184	-14,4	173	-13,5	183	-8,5	735	-7,4
C. Balıkçılık	95	2,2	79	14,5	75	4,2	137	9,6	386	7,5	102	7,4	85	7,6	77	2,7	133	-2,9	397	2,8
2. SANAYİ	9.244	10,4	10.716	15,7	10.792	7,5	9.482	4,0	40.234	9,3	9.851	6,6	11.136	3,9	11.410	5,7	10.443	10,1	42.840	6,5
A. Madencilik ve İşçacılığı	281	-60	359	3,8	451	6,6	336	4,3	1.427	2,7	330	17,4	415	15,6	467	3,5	397	18,2	1.609	12,8
B. İmralı Sanayi	7.826	11,5	9.267	17,1	9.192	8,1	8.000	3,9	34.285	10,1	8.342	6,6	9.563	3,2	9.899	5,5	8.764	9,6	36.368	6,1
C. Elektrik, Gaz, Su	11.36	7,6	1.091	9,1	1.149	3,4	1.146	4,5	4.522	6,1	1.179	3,8	1.157	6,0	1.244	8,3	1.283	12,0	4.863	7,5
3. İNŞAAT	932	12,7	1.182	6,5	1.519	3,9	1.459	-0,5	5.092	4,7	1.124	20,6	1.482	26,4	1.908	25,6	1.674	14,7	6.188	21,5
4. TİCARET	6.634	17,9	8.137	19,7	9.866	7,7	7.985	9,0	32.612	12,8	7.100	7,0	8.547	5,0	10.944	7,5	8.778	9,9	35.019	7,4
A. Toplam ve Perakende Ticaret	5.835	19,1	7.042	20,1	8.288	8,5	6.792	8,1	27.957	13,3	6.252	7,1	7.430	5,5	8.999	8,6	7.539	11,0	30.220	8,1
B. Otıl Lokanta Hizmetleri	799	10,1	1.096	16,8	1.369	4,0	1.192	14,2	4.666	10,4	848	6,1	1.117	1,9	1.594	1,6	1.240	4,0	4.799	3,1
5. ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME	4.110	5,4	4.437	12,0	4.945	4,3	4.701	6,2	18.193	6,8	4.399	6,8	4.647	4,7	5.339	8,0	5.417	15,2	19.792	8,8
6. MAU KURULUŞLAR	590	0,5	560	1,3	605	1,2	589	1,2	2.344	1,0	594	0,7	561	0,2	602	-0,5	582	-1,2	2.339	-0,2
7. KONUT SAHİPLİĞİ	1.510	1,8	1.515	1,9	1.518	1,8	1.523	1,8	6.066	1,8	1.529	1,3	1.535	1,3	1.543	1,6	1.552	1,9	6.159	1,5
8. SERBEST MESLEK VE HİZMETLER	616	10,4	729	13,6	990	4,6	737	5,4	3.032	8,0	657	6,7	769	5,5	1.023	7,7	807	9,5	3.256	7,4
9. (İZAFİ) BANKA HİZMETLERİ	452	0,2	428	2,6	478	1,9	454	2,0	1.812	1,7	459	1,5	432	0,9	482	0,8	457	0,7	1.830	1,0
10. SEKTÖRLER TOPLAMI (1-9)	24.433	10,5	29.234	13,8	38.297	4,6	29.660	5,9	121.624	8,2	26.088	6,8	30.827	5,4	41.172	7,5	32.432	9,3	130.519	7,3
11. DEVLET HİZMETLERİ	1.285	1,4	1.287	0,9	1.296	1,1	1.316	1,2	5.184	1,2	1.280	-0,4	1.304	1,3	1.309	1,0	1.332	1,2	5.225	0,8
12. KARANFAC OLMAYAN Ö. HİZ. KUR.	89	1,1	103	0,0	105	0,0	114	0,0	411	0,2	88	-1,1	103	0,0	104	-1,0	114	0,0	409	-0,5
13. TOPLAM (10+11+12)	25.807	9,9	30.625	13,2	39.698	4,4	31.090	5,7	127.220	7,8	27.457	6,4	32.234	5,3	42.586	7,3	33.878	9,0	136.155	7,0
14. İTHALAT VERGİSİ	2.324	38,1	2.311	33,3	2.468	20,7	2.340	15,7	9.473	26,2	2.526	8,7	2.514	8,8	2.865	14,7	2.721	16,3	10.626	12,2
15. GSVH	28.131	11,8	32.935	14,4	42.166	5,3	33.430	6,3	136.692	8,9	29.983	6,6	34.748	5,5	45.451	7,7	36.599	9,5	146.781	7,4
(İleriye Fiyatlar) (13+14)																				
16. DİŞ ALEM NET FAHÖR GELİR.	-483	-	-206	-	-313	-	-382	-	-1.384	-	-256	-	-468	-	-220	-	-187	-	-1.131	-
A. Dış ALEMden Gelen	1.145	29,5	1.073	12,2	1.028	1,0	997	4,8	4.243	11,4	1.371	19,7	1.035	-3,5	1.322	28,6	1.258	26,2	4.986	17,5
B. Dış ALEMden Giden	1.629	-7,8	1.279	-13,2	1.341	-9,8	1.380	-1,7	5.629	-8,2	1.627	-0,1	1.503	17,5	1.541	14,9	1.445	4,7	6.116	8,7
17. GSVH (Alıcı Fiyatları) (15+16)	27.647	13,9	32.730	15,7	41.883	5,7	33.048	6,6	135.308	9,9	29.727	7,5	34.280	4,7	45.231	8,0	36.412	10,2	145.650	7,6

Kaynak: TÜİK

TABLO: 3
CARİ FİYATLARLA GAYRİ SAFİ MİLLİ HASILA
(FAALİYET KOLLARINA VE ÜRETİCİ FİYATLARINA GÖRE)

İktisadi Faaliyet Kalemleri	2014				2015				(Bn YTL)											
	Değişim (%)		Değişim (%)		Değişim (%)		Değişim (%)		Değişim (%)		Değişim (%)									
	I. Dönem	II. Dönem	III. Dönem	IV. Dönem	I. Dönem	II. Dönem	III. Dönem	IV. Dönem	I. Dönem	II. Dönem	III. Dönem	IV. Dönem								
1. İÇTİM	4022066	39,1	6457315	164	27820339	8,8	10886582	243	48384672	14,9	4393066	9,2	6270329	-2,9	29040440	4,4	10246255	1,6	49957330	3,2
A. Çırtılık ve Hayvancılık	3113353	40,4	5886214	142	21946779	8,6	8306016	21,9	44905362	13,5	3299099	5,7	5610216	-3,9	28327914	4,3	8913128	1,2	46141237	2,8
B. Ormanlık	319338	17,4	407461	43,6	370546	11,1	685490	598	1702824	34,3	394993	23,7	414437	1,7	381589	3,0	566907	-6,5	1756926	3,2
C. Balıkçılık	599376	46,7	213650	37,1	308015	27,8	675446	32,6	1786487	36,6	708634	20,2	248376	16,3	334938	8,7	767220	13,6	2089168	16,3
2. SANAYİ	22021282	13,3	26673329	24,8	28159954	22,9	30206709	20,4	107061274	20,5	26869075	17,2	30559462	14,6	32222286	14,4	35078182	16,1	123669005	16,5
A. Madencilik ve İşgöçerlikçi	557176	10,1	1044964	32,7	1860169	41,5	1706115	36,9	5174024	34,1	741457	33,1	1361588	30,3	2332711	25,0	2520556	48,1	6982712	34,6
B. İmalat Sanayi	18232641	13,8	21957984	26,6	22396356	25,0	25022644	21,2	87689625	21,8	2168799	18,6	25186147	14,7	25617993	14,4	28823063	15,2	101246002	15,6
C. Elektrik, Gaz, Su	3231465	10,9	3670381	13,0	397429	6,0	3477980	8,5	14277225	9,5	3448619	6,7	4011726	9,3	4271582	9,6	3728362	7,2	15460289	8,3
3. İNŞAAT	2585466	27,2	3493339	22,7	4579901	22,3	4785963	17,0	15380469	21,5	3619580	40,0	4902290	44,1	6523040	42,4	6228864	30,1	21311774	38,6
4. TİCARET	15907129	17,7	20656817	28,8	27645453	23,3	24486468	26,6	88714047	24,4	18836360	18,4	23733157	13,0	30426118	10,1	27104325	10,7	9979960	12,4
A. Toptan ve Perakende Ticaret	13453898	17,9	17250995	29,6	22115049	24,3	19492037	25,0	72749079	24,4	15972079	18,7	19453859	12,8	24466004	10,6	22372625	11,8	82204567	13,0
B. Oteli, Lokanta Hizmetleri	2453230	17,0	3425923	25,2	5528404	19,5	4537472	34,3	15944969	24,2	2864281	16,8	3792299	14,4	5960114	7,8	4791700	5,6	17535394	10,0
5. ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME	12539389	8,4	1458272	16,4	16969161	14,0	17864940	20,7	62009162	15,2	14711006	17,3	1689475	14,0	1951021	15,0	20741186	16,1	71654588	15,6
6. İVALI KURULUŞLAR	4790284	28,8	4021037	-16,5	5412281	20,4	7379981	52,1	2160383	20,8	5156573	7,6	6195915	52,7	4520913	-16,5	5667541	-23,2	21484542	-0,6
7. KONUT SAHİPLİĞİ	4304388	27,6	4448274	26,4	4678677	24,9	4947213	23,7	18398582	25,6	5184076	20,5	5379787	20,4	5739387	22,7	6089360	23,1	22393510	21,7
8. SERBEST MESLEK VE HİZMETLER	2760665	17,0	3251845	20,3	4779783	17,8	4097088	23,8	14889331	19,8	3242940	17,5	3780134	16,2	5314834	11,2	4576513	11,7	16914421	13,6
9. ÖZEL BANKA HİZMETLERİ	2165373	16,1	2784876	28,4	2626727	53,3	3244273	49,9	10821249	36,8	2465574	23,1	3818065	37,1	2655621	1,1	3383557	2,9	12477617	15,3
10. SEKTÖRLER TOPLAMI (1-9)	66765296	17,1	80829353	20,2	117424822	17,3	100310571	23,5	365630042	19,6	7828942	17,3	93316784	15,4	130647417	11,3	112393868	11,7	416447511	13,4
11. DEVLET HİZMETLERİ	10240597	20,6	10087468	15,2	10387660	11,9	11629268	18,1	42548463	16,4	11394492	11,2	11220128	11,3	12632760	19,3	12462021	7,2	47719601	12,2
12. KAR AMACI OLMAYAN Ö. HİZ. KUR.	464190	-1,7	155066	62	596938	11,0	2324948	-5,6	3530102	-2,2	519338	11,9	168770	8,8	546975	-6,8	1762739	-24,2	2996962	-16,1
13. TOPLAM (10+11+12)	77475543	17,4	91071877	19,6	128598419	16,8	114564787	22,2	411708466	19,0	92203272	16,4	104715621	15,0	143826152	11,8	126618627	10,5	465344072	13,0
14. İTHAAT VERİSİ	3692712	23,0	4772406	41,8	4960293	43,5	5377489	36,8	18802850	36,7	4471718	21,1	5538883	15,3	5618598	13,3	6244091	16,1	21838290	16,1
15. GSVH	81166256	17,6	95844284	20,6	133558712	17,6	119942225	22,8	430511477	19,7	94635390	16,6	110219504	15,0	14944750	11,9	132862719	10,8	487202363	13,2
(Üretici Fiyatları) (13+14)																				
16. DİŞ ALEM NET FAKTÖR GELİR.	659513	-	-194539	-	278861	-	-446221	-	-1579134	-	-172320	-	-710973	-	10969	-	70995	-	-801329	-
A. Dış Alımdan Gelen	2341491	12,2	2538467	19,4	2615468	21,9	2564461	23,7	10040097	19,3	3132279	33,8	2543402	0,2	3218988	23,2	3072667	18,3	11907906	18,6
B. Dış Alıma Giden	3001004	-14,4	2733036	-3,1	2892509	11,0	2792682	16,6	11619231	1,1	3305199	10,1	3254375	19,1	3207990	10,9	2941672	-1,7	12792266	9,4
17. GSVH (Ave Fiyatları) (15+16)	80506743	19,1	95649744	21,4	133279851	17,8	119486005	23,0	428932343	20,3	94503069	17,4	10959831	14,5	149455718	12,1	132933714	11,2	486401032	13,4

Kaynak: TÜİK

GSMH cari fiyatlarla üçüncü üç aylık dönemde % 12,1 büyüyerek 149.455,7 milyon YTL olmuştur. GSYİH içinde tarım sektörünün payı % 19,4, sanayi sektörünün payı % 21,6, hizmetler sektörünün payı % 59 olarak gerçekleşmiştir.

GSMH cari fiyatlarla son üç aylık dönemde % 11,2 büyüyerek 132.933,7 milyon YTL olmuştur. GSYİH içinde tarım sektörünün payı % 7,7, sanayi sektörünün payı % 26,4, hizmetler sektörünün payı % 65,9 olarak gerçekleşmiştir.

2005 yılında GSMH cari fiyatlarla % 13,4 büyüyerek 486.401 milyon YTL olmuştur. GSYİH içinde tarım sektörünün payı % 10,3, sanayi sektörünün payı % 25,4, hizmetler sektörünün payı % 64,3 olmuştur.

b. Üretim

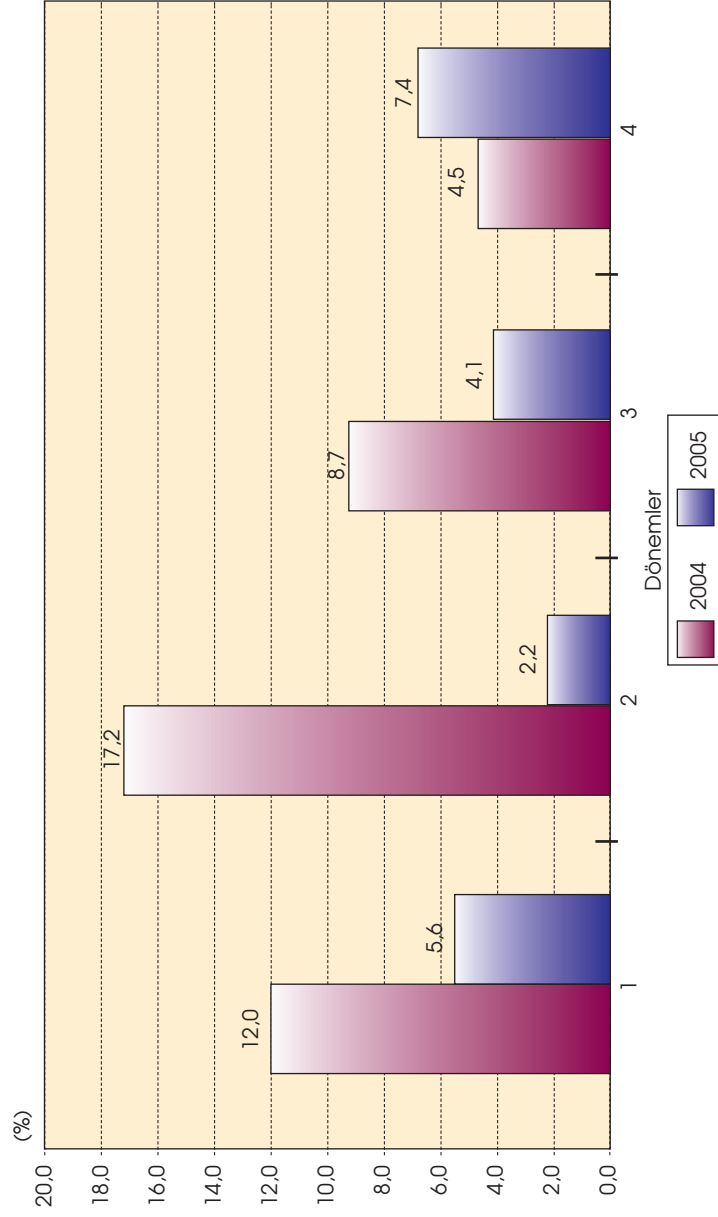
2004 yılında toplam imalat sanayi üretiminde bir önceki yıla göre % 10,4 artış olmuştur. Kamu kesimi imalat sanayi üretimi % 0,3 düşüş, özel kesim imalat sanayi üretimi % 12,8 artış göstermiştir (Tablo 4).

TABLO: 4
İMALAT SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ
(1997=100)

Dönemler	Üretim Endeksi		Bir Önceki Yıl Aynı Döneme Göre Değişim (%)		Bir Önceki Döneme Göre Değişim (%)	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005
I. Dönem						
Devlet	92.1	87.9	1.1	-4.6	-7.3	-11.6
Özel	118.9	128.0	14.4	7.7	-3.4	-1.4
Toplam	113.3	119.6	12.0	5.6	-4.1	-3.1
II. Dönem						
Devlet	94.0	98.1	1.7	4.4	2.1	11.6
Özel	138.9	141.4	20.5	1.8	16.8	10.5
Toplam	129.5	132.3	17.2	2.2	14.3	10.6
III. Dönem						
Devlet	96.6	100.7	-3.8	4.2	2.8	2.7
Özel	137.0	142.6	11.4	4.1	-1.4	0.8
Toplam	128.6	133.9	8.7	4.1	-0.7	1.2
IV. Dönem						
Devlet	99.4	101.5	0.0	2.1	2.9	0.8
Özel	129.8	140.7	5.4	8.4	-5.3	-1.3
Toplam	123.4	132.5	4.5	7.4	-4.0	-1.0
Yıllık Ortalama						
Devlet	95.5	97.0	-0.3	1.6		
Özel	131.2	138.2	12.8	5.3		
Toplam	123.7	129.6	10.4	4.8		

Kaynak: TÜİK

Grafik: 1 İMALAT SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Değişim)

Toplam imalat sanayi üretiminde 2005 yılının birinci üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 5,6 artış olmuştur. Kamu kesimi imalat sanayi üretimi % 4,6 düşüş gösterirken, özel kesim imalat sanayi üretimi % 7,7 artış göstermiştir.

2005 yılının ikinci üç aylık döneminde toplam imalat sanayi üretiminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,2 artış meydana gelmiştir. Kamu kesimi imalat sanayi üretiminde % 4,4, özel kesim imalat sanayi üretiminde % 1,8 artış olmuştur.

Üçüncü üç aylık dönemde toplam imalat sanayi üretiminde geçen yılın aynı dönemine göre % 4,1 artış meydana gelmiştir. Kamu kesimi imalat sanayi üretimi % 4,2, özel kesim imalat sanayi üretimi % 4,1 artmıştır.

Son üç aylık dönemde toplam imalat sanayi üretiminde geçen yılın aynı dönemine göre % 7,4 artış meydana gelmiştir. Kamu kesimi imalat sanayi üretimi % 2,1, özel kesim imalat sanayi üretimi % 8,4 artmıştır.

2005 yılında toplam imalat sanayi üretiminde bir önceki yıla göre % 4,8 artış olmuştur. Kamu kesimi imalat sanayi üretimi % 1,6, özel kesim imalat sanayi üretimi % 5,3 artış göstermiştir.

2005 yılının Ocak-Mart döneminde imalat sanayi kapasite kullanım oranı geçen yılın aynı dönemine göre 0,4 puanlık düşüşle % 78,1, kamu sektörü kapasite kullanım oranı 1,8 puanlık düşüşle % 79,6, özel sektör kapasite kullanım oranı 0,4 puanlık artışla % 77,7 olmuştur (Tablo 5).

TABLO: 5
İMALAT SANAYİ KAPASİTE KULLANIM ORANLARI
(Üretim Değeri Ağırlıklı)

Dönemler	2004			2005		
	Toplam	Devlet	Özel	Toplam	Devlet	Özel
	(%)					
I. Dönem	78.5	81.4	77.3	78.1	79.6	77.7
II. Dönem	82.8	84.1	82.1	80.8	85.4	79.6
III. Dönem	83.6	89.4	81.0	81.0	90.5	78.5
IV. Dönem	81.7	87.7	78.9	81.3	88.3	79.4
Yıllık Ortalama	81.7	85.7	79.8	80.3	86.0	78.8

Kaynak: TÜİK

Not: 2005 yılı verileri TÜİK tarafından açıklanan İmalat Sanayi Aylık Eğilim Anketi'nden hesaplanmıştır.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranı 2005 yılının Nisan-Haziran döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 2 puanlık düşüşle % 80,8, özel sektör kapasite kullanım oranı 2,5 puanlık düşüşle % 79,6 olurken, kamu sektörü kapasite kullanım oranı 1,3 puanlık artışla % 85,4'e yükselmiştir.

Temmuz-Eylül döneminde imalat sanayi kapasite kullanım oranı geçen yılın aynı dönemine göre 2,6 puanlık düşüşle % 81, özel sektör kapasite kullanım oranı 2,5 puanlık düşüşle % 78,5 olurken, kamu sektörü kapasite kullanım oranı 1,1 puanlık artışla % 90,5 olarak gerçekleşmiştir.

Son üç aylık dönemde imalat sanayi kapasite kullanım oranı geçen yılın aynı dönemine göre 0,4 puanlık düşüşle % 81,3, kamu sektörü kapasite kullanım oranı 0,6 puanlık artışla % 88,3, özel sektör kapasite kullanım oranı 0,5 puanlık artışla % 79,4 olarak gerçekleşmiştir.

2005 yılında imalat sanayi kapasite kullanım oranı bir önceki yıla göre 1,4 puanlık düşüşle % 80,3, özel sektör kapasite kullanım oranı 1 puanlık düşüşle % 78,8, kamu sektörü kapasite kullanım oranı 0,3 puanlık artışla % 86 olmuştur.

2005 yılının Ocak-Mart döneminde 2004 yılının aynı dönemine göre seçilmiş sanayi maddeleri içinde en yüksek üretim artışı % 1.197,4 ile şarap, % 500 ile küp şeker, % 475,3 ile levha üretiminde olurken, en yüksek üretim düşüşü % 93,7 ile teneke rulo sac, % 91,5 ile D.A.P. ve % 57,7 ile normal benzin üretiminde olmuştur (Tablo 6-7).

Nisan-Haziran döneminde 2004 yılının aynı dönemine göre seçilmiş sanayi maddeleri içinde en yüksek üretim artışı % 4.720,6 ile şarap, % 455,8 ile levha, % 60,6 ile linyit üretiminde olurken, en yüksek üretim düşüşü % 96,9 ile D.A.P., % 94,1 ile teneke rulo sac ve % 31,5 ile T.S.P. üretiminde olmuştur.

Temmuz-Eylül döneminde 2004 yılının aynı dönemine göre seçilmiş sanayi maddeleri içinde en yüksek üretim artışı % 2.225,3 ile şarap, % 792,5 ile levha, % 115,6 ile polietilen üretiminde olurken, en yüksek üretim düşüşü % 93,6 ile teneke rulo sac, % 71,5 ile alümina ve % 64,1 ile T.S.P. üretiminde olmuştur.

Ekim-Aralık döneminde 2004 yılının aynı dönemine göre seçilmiş sanayi maddeleri içinde en yüksek üretim artışı % 3.915,7 ile şarap, % 458,8 ile levha, % 71,2 ile polietilen üretiminde olurken, en yüksek üretim düşüşü % 96 ile teneke rulo sac, % 72,8 ile süper benzin ve % 50,2 ile alümina üretiminde görülmüştür.

2005 yılında, 2004 yılına göre seçilmiş sanayi maddeleri içinde en yüksek üretim artışı % 2.367,9 ile şarap, % 525,8 ile levha, % 76,6 ile küp şeker üretiminde olurken,

TABLO: 6
SEÇİLMİŞ SANAYİ MADDELERİNİN ÜRETİMİ

Maddeler	2004					2005					(Ton)
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III	IV	Toplam	
Taşkümürlü	658.253	730.534	747.308	706.915	2.843.010	672.112	959.470	717.163	700.954	3.049.699	
Linyit (Bln Ton)	7.828	7.273	11.664	12.458	39.223	12.825	11.677	14.475	16.649	55.626	
Ham Petrol	554.959	565.001	591.835	563.734	2.275.529	559.163	569.252	583.456	568.893	2.280.764	
Doğal Gaz (Bln m ³)	75.512	74.958	92.907	100.819	344.196	106.808	101.146	121.099	154.472	483.525	
Kristal Şeker	103.989	0	102.699	1.714.606	1.921.294	133.003	0	127.389	1.663.498	1.923.890	
Küp Şeker	35	0	131	2.107	2.273	210	557	199	3.047	4.013	
Filtrel Sigara	23.704	29.407	26.895	26.732	106.738	22.423	29.033	28.448	24.202	104.106	
Rakı (45)	9.780.501	13.220.000	11.203.519	7.786.450	41.990.470	8.430.230	9.549.739	13.025.638	13.056.348	44.061.955	
Şarap	449.427	148.000	312.093	143.702	1.053.222	5.830.885	7.134.431	7.257.019	5.770.622	25.992.957	
Bira (Bln Litre)	173.970	246.804	269.937	133.832	824.543	185.549	280.899	282.750	144.359	893.557	
Üre	117.447	120.034	105.535	155.860	498.876	125.811	146.831	100.811	143.686	517.139	
T.S.P.	16.025	21.910	34.750	36.007	108.692	11.701	15.008	12.481	55.525	94.715	
D.A.P.	7.050	19.061	0	2.000	28.111	600	586	0	0	1.186	
Kompoze Gübreler	379.356	292.380	405.242	375.950	1.452.928	394.388	387.259	470.249	347.631	1.599.527	
Polletlen	48.128	49.535	47.042	46.978	191.683	33.897	57.814	101.436	80.441	273.588	
Binek Oto Dış Lastiği	3.910.372	4.005.060	4.426.121	4.291.392	16.632.945	4.365.964	4.632.585	4.189.390	4.347.270	17.535.209	
L.P.G.	199.258	212.362	195.296	168.082	774.998	167.947	189.798	206.229	203.316	767.290	
Normal Benzin	20.939	17.192	18.732	20.252	77.115	8.859	16.750	18.748	20.541	64.898	
Süper Benzin	172.093	168.640	180.044	126.290	647.067	96.098	118.171	107.162	34.309	355.740	
Kuşunsuz Benzin	749.488	776.486	636.309	688.732	2.851.015	738.029	806.298	872.035	896.745	3.313.107	
Motorin	1.858.615	1.985.780	1.962.291	1.866.521	7.673.207	1.691.060	2.022.076	2.031.221	1.804.891	7.549.248	
Fuel Oil 6	1.804.949	1.847.066	1.724.077	1.603.075	6.979.167	1.736.277	1.689.109	1.494.200	1.468.982	6.388.568	
Çimento	6.599.218	11.433.256	11.315.070	8.671.568	38.019.112	7.159.851	12.286.704	12.290.161	9.932.435	41.669.151	
Plk	44.671	49.002	49.433	70.104	213.210	44.174	66.892	29.952	37.377	178.395	
Tenekte Rulo Sac	571.002	646.864	633.360	664.125	2.515.351	35.737	38.168	40.675	26.326	140.906	
Alümina	37.705	46.311	43.114	42.861	169.991	40.033	38.881	12.294	21.350	112.558	
Levha	14.013	14.009	10.199	15.391	53.612	80.614	77.856	91.023	86.012	335.505	
Bakır Teller	23.997	26.405	25.405	25.334	101.141	22.936	23.654	23.273	25.057	94.920	
Elektrik (Milyon KWS)	36.922	35.535	39.063	38.361	149.881	39.189	38.440	42.362	41.750	161.741	
Kaynak: TÜİK											

TABLO: 7
SEÇİLMİŞ SANAYİ MADDELERİ ÜRETİMİNİN DEĞİŞİM ORANLARI

Maddeler	Yıllık	Bir Önceki Yıl Aynı Döneme Göre												Bir Önceki Döneme Göre				2005/IV
		2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	
Teşkömürü	7,3	-9,3	-5,5	-1,9	-4,2	2,1	31,3	-4,0	-0,8	-10,8	11,0	2,3	-5,4	-4,9	42,8	-25,3	-2,3	
Linyit (Bln Ton)	41,8	-32,3	2,2	0,0	-1,2	63,8	60,6	24,1	33,6	-37,9	-7,1	60,4	6,8	2,9	-9,0	24,0	15,0	
Ham Petrol	0,2	-7,9	-6,1	-0,1	-2,5	0,8	0,8	-1,4	0,9	-4,0	1,8	4,7	-4,7	-0,8	1,8	2,5	-2,5	
Doğal Gaz (Bln m3)	40,5	17,5	9,0	36,7	34,6	41,4	34,9	30,3	53,2	0,8	-0,7	23,9	8,5	5,9	-5,3	19,7	27,6	
Kristal Şeker	0,1	-61,0	-	34,2	11,9	27,9	-	24,0	-3,0	-93,2	-	-	1599,5	-92,2	-	-	1205,8	
Küp Şeker	76,6	-98,4	-	-21,6	-50,8	500,0	-	51,9	44,6	-99,2	-	-	1508,4	-90,0	165,2	-64,3	1431,2	
Filtreli Sigara	-2,5	-13,4	7,1	-7,8	-4,1	-5,4	-1,3	5,8	-9,5	-14,9	24,1	-8,5	-0,6	-16,1	29,5	-2,0	-14,9	
Rakı (45)	4,9	-33,3	-17,3	-26,9	-30,4	-13,8	-27,8	16,3	67,7	-12,6	35,2	-15,3	-30,5	8,3	13,3	36,4	0,2	
Şarap	2367,9	-39,1	-74,3	115,8	-17,8	1197,4	4720,6	2225,3	3915,7	157,1	-67,1	110,9	-54,0	3957,6	22,4	1,7	-20,5	
Bira (Bln Litre)	8,4	10,8	3,4	0,6	11,4	6,7	13,8	4,7	7,9	44,8	41,9	9,4	-50,4	38,6	51,4	0,7	-48,9	
Üre	3,7	-2,3	-8,0	18,6	5,2	7,1	22,3	-4,5	-7,8	-20,8	2,2	-12,1	47,7	-19,3	16,7	-31,3	42,5	
T.S.P.	-12,9	-31,9	17,0	54,3	65,4	-27,0	-31,5	-64,1	54,2	-26,4	36,7	58,6	3,6	-67,5	28,3	-16,8	344,9	
D.A.P.	-95,8	-39,2	-67,1	-	-69,8	-91,5	-96,9	-	-	6,3	170,4	-	-	-70,0	-2,3	-	-	
Kompoze Gübreler	10,1	14,6	1,4	10,7	-8,1	4,0	32,5	16,0	-7,5	-7,2	-22,9	38,6	-7,2	4,9	-1,8	21,4	-26,1	
Pollentilen	42,7	-0,8	19,8	-4,1	-9,9	-29,6	16,7	115,6	71,2	-7,6	2,9	-5,0	-0,1	-27,8	70,6	75,5	-20,7	
Binek Oto Dış Lastiği	5,4	10,4	1,9	7,0	5,3	11,7	15,7	-5,3	1,3	-4,0	2,4	10,5	-3,0	1,7	6,1	-9,6	3,8	
L.P.G.	-1,0	8,1	13,7	-7,0	-12,7	-15,7	-10,6	5,6	21,0	3,5	6,6	-8,0	-13,9	-0,1	13,0	8,7	-1,4	
Normal Benzin	-15,8	5,2	32,6	-6,9	-5,1	-57,7	-2,6	0,1	1,4	-1,9	-17,9	9,0	8,1	-56,3	89,1	11,9	9,6	
Super Benzin	-45,0	-43,1	-38,0	-41,5	-52,4	-44,2	-29,9	-40,5	-72,8	-35,1	-2,0	6,8	-29,9	-23,9	23,0	-9,3	-68,0	
Kurşunsuz Benzin	16,2	54,4	49,8	-12,0	2,5	-1,5	3,8	37,0	30,2	11,5	3,6	-18,1	8,2	7,2	9,3	8,2	2,8	
Motorin	-1,6	-1,3	0,0	-10,3	-8,0	-9,0	1,8	3,5	-3,3	-8,4	6,8	-1,2	-4,9	-9,4	19,6	0,5	-11,1	
Fuel Oil 6	-8,5	0,7	22,4	-10,0	-4,1	-3,8	-8,6	-13,3	-8,4	7,9	2,3	-6,7	-7,0	8,3	-2,7	-11,5	-1,7	
Çimento	9,6	33,3	7,1	2,1	3,6	8,5	7,5	8,6	14,5	-21,1	73,3	-1,0	-23,4	-17,4	71,6	0,0	-19,2	
Plk	-16,3	-13,8	-1,1	30,3	67,8	-1,1	36,5	-39,4	-46,7	6,9	9,7	0,9	41,8	-37,0	51,4	-55,2	24,8	
Teneke Rulo Sac	-94,4	-3,7	9,5	6,7	5,3	-93,7	-94,1	-93,6	-96,0	-9,4	13,3	-2,1	4,9	-94,6	6,8	6,6	-35,3	
Alümina	-33,8	3,6	5,5	-2,5	13,8	6,2	-16,0	-71,5	-50,2	0,1	22,8	-6,9	-0,6	-6,6	-2,9	-68,4	73,7	
Levha	525,8	71,3	28,8	-31,5	7,8	475,3	455,8	792,5	458,8	-1,8	0,0	-27,2	50,9	423,8	-3,4	16,9	-5,5	
Bakır Teller	-6,2	17,5	15,6	12,0	5,8	-4,4	-10,4	-8,4	-1,1	0,2	10,0	-3,8	-0,3	-9,5	3,1	-1,6	7,7	
Elektrik (Milyon KWh)	7,9	6,1	8,2	7,2	5,9	6,1	8,2	8,4	8,8	2,0	-3,8	9,9	-1,8	2,2	-1,9	10,2	-1,4	

Kaynak: TÜİK

en yüksek üretim düşüşü % 95,8 ile D.A.P., % 94,4 ile teneke rulo saç ve % 45 ile süper benzin üretiminde kaydedilmiştir.

2005 yılının ilk üç aylık döneminde dikiş makinesi, video ve müzik seti üretimi yapılmazken, traktör üretiminde % 7,4 ve otobüs üretiminde % 1,8 düşüş, diğer dayanıklı tüketim mallarının üretiminde ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 185,5 ile fırın, % 88,3 ile bulaşık makinesi ve % 72,9 ile kamyonet üretiminde gerçekleşmiştir (Tablo 8-9).

İkinci üç aylık dönemde dikiş makinesi, video ve müzik seti üretimi yapılmazken, fırın üretiminde % 216,9, elektrik süpürgesi üretiminde % 33,3, kamyonet üretiminde % 20,4 ve kamyon üretiminde % 6,8 artış, diğer dayanıklı tüketim mallarının üretiminde ise düşüş olmuştur. En yüksek oranlı düşüşler % 41,5 ile buzdolabı, % 23,5 ile bulaşık makinesi ve % 22,3 ile traktör üretiminde gerçekleşmiştir.

Birinci ve ikinci üç aylık dönemde olduğu gibi üçüncü üç aylık dönemde de dikiş makinesi, video ve müzik seti üretimi yapılmamıştır. Bulaşık makinesi üretiminde % 4,4, kamyonet üretiminde % 4,2 ve minibüs-midibüs üretiminde % 0,7 düşüş olurken, diğer dayanıklı tüketim mallarının üretiminde artış olmuştur. En yüksek oranlı

TABLO: 8
SEÇİLMİŞ DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI ÜRETİMİ

	2004					2005				
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III	IV	Toplam
Fırın	469.977	417.086	482.176	454.190	1.823.429	1.341.740	1.321.737	1.553.092	1.642.742	5.859.311
Buzdolabı	969.443	1.361.088	1.429.285	1.103.946	4.863.762	1.604.609	795.863	1.550.975	1.147.419	5.098.866
Bulaşık Makinesi	115.993	175.196	213.170	156.394	660.753	218.450	134.051	203.780	226.997	783.278
Çamaşır Makinesi	884.186	1.037.353	1.007.398	1.128.792	4.057.729	914.318	986.148	1.232.865	1.300.479	4.433.810
Dikiş Makinesi	14.190	8.321	0	0	22.511	0	0	0	0	0
Televizyon	4.833.435	5.289.701	4.675.040	5.547.581	20.345.757	4.853.495	4.726.490	5.193.095	6.135.626	20.908.706
Video	2.320	2.172	3.371	89.784	97.647	0	0	0	1.540	1.540
Müzik Seti	13.741	63.619	89.340	11.904	178.604	0	0	0	0	0
Elektrik Süpürgesi	208.590	255.980	288.556	264.192	1.017.318	260.967	341.120	297.871	306.735	1.206.693
Otomobil	134.245	182.181	146.542	154.803	617.771	145.527	181.418	152.036	156.156	635.137
Otobüs	1.246	1.560	969	1.062	4.837	1.223	1.361	1.140	1.436	5.160
Minibüs-Midibüs	12.868	16.763	15.345	14.193	59.169	13.770	15.545	15.236	14.519	59.070
Kamyon	6.779	10.183	7.230	6.933	31.125	8.704	10.879	9.690	10.051	39.324
Kamyonet	17.336	28.117	30.497	29.905	105.855	29.980	33.865	29.220	35.361	128.426
Traktör	9.862	12.544	8.682	7.152	38.240	9.134	9.745	9.365	9.911	38.155

Kaynak: TÜİK

TABLO: 9
SEÇİLMİŞ DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI ÜRETİMİNİN DEĞİŞİM ORANLARI

	Yıllık	Bir Önceki Yıl Aynı Döneme G					
		2005	2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV	2004/2005
Fırın	221,3	81,8	38,2	21,8	-24,0		
Buzdolabı	4,8	26,8	29,8	17,1	1,3		
Bulaşık Makinesi	18,5	-6,0	85,0	154,9	60,5		
Çamaşır Makinesi	9,3	85,2	91,9	46,4	47,6		
Dikiş Makinesi	-	158,7	0,5	-	-		
Televizyon	2,8	62,5	62,2	17,1	15,5		
Video	-98,4	35,0	152,6	1,0	2,331,9		
Müzik Seti	-	6,1	206,4	880,6	-56,7		
Elektrik Şutürjesi	18,6	26,7	83,0	95,1	64,0		
Otomobil	2,8	59,9	66,5	52,4	13,9		
Otobüs	6,7	69,1	33,4	-24,5	-22,9		
Minibüs-Midibüs	-0,2	194,0	98,4	37,4	-4,7		
Kamyon	26,3	159,6	147,9	42,9	0,1		
Kamyonet	21,3	163,9	321,5	166,9	64,1		
Traktör	-0,2	81,0	61,3	2,7	-6,0		

Kaynak: TÜİK

artışlar % 222,1 ile fırın, % 34 ile kamyon, % 22,4 ile çamaşır makinesi üretiminde kaydedilmiştir.

Son üç aylık dönemde dikiş makinesi ve müzik seti üretimi yapılmamıştır. Video üretiminde % 98,3 düşüş olurken, diğer dayanıklı tüketim mallarının üretiminde artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 261,7 ile fırın, % 45,1 ile bulaşık makinesi ve % 45 ile kamyon üretiminde görülmüştür.

2005 yılında dikiş makinesi ve müzik seti üretimi yapılmazken, video üretiminde % 98,4, minibüs-midibüs ve traktör üretiminde % 0,2 düşüş olmuş, bunların dışındaki dayanıklı tüketim mallarının üretiminde artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 221,3 ile fırın, % 26,3 ile kamyon ve % 21,3 ile kamyonet üretiminde görülmüştür.

2005 yılının Ocak-Mart döneminde seçilmiş dayanıklı tüketim mallarından dikiş makinesi, müzik seti ve video satışı olmazken, otobüs satışlarında % 10,3, televizyon satışlarında % 2,5 düşüş, diğerlerinin satışlarında ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 182 ile fırın, % 107,3 ile bulaşık makinesi ve % 81 ile kamyonet satışlarında gerçekleşmiştir (Tablo 10-11).

TABLO: 10
SEÇİLMİŞ DAYANIKLI TÜKETİM MALLARININ SATIŞI

	2004					2005				
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III	IV	Toplam
Dikiş Makinesi	12.188	10.330	0	0	22.518	0	0	0	0	0
Buzdolabı	925.478	1.334.988	1.375.932	999.412	4.635.810	1.028.060	1.409.988	1.574.540	1.249.792	5.262.380
Bulaşık Makinesi	116.552	170.852	165.733	163.915	617.052	241.607	194.038	215.974	218.484	870.103
Çamaşır Makinesi	828.268	985.735	1.529.455	1.117.623	4.461.081	840.226	969.717	1.211.958	1.339.093	4.360.994
Elektrik Süpürgesi	219.208	306.557	303.294	294.270	1.123.329	297.037	360.748	328.537	293.754	1.280.076
Fırın	461.769	448.001	456.349	469.400	1.835.519	1.302.183	1.339.538	1.630.100	1.601.510	5.873.331
Televizyon	4.560.181	5.114.400	4.476.448	6.064.871	20.215.900	4.448.265	4.680.083	5.294.474	6.235.331	20.658.153
Müzik Seti	11.475	64.016	69.205	36.265	180.961	0	0	0	0	0
Video	3.150	2.207	1.226	88.426	95.009	0	0	0	1.178	1.178
Otomobil	122.494	176.697	146.033	159.567	604.791	139.702	182.666	147.221	172.381	641.970
Minibüs-Midibüs	12.753	16.499	14.747	14.484	58.483	13.048	15.935	15.454	15.422	59.859
Otobüs	1.362	1.492	1.080	1.172	5.106	1.222	1.369	1.243	1.416	5.250
Kamyonet	16.351	28.873	32.448	30.895	108.567	29.602	34.495	30.286	36.088	130.471
Kamyon	6.827	10.263	7.901	8.227	33.218	8.730	11.759	11.467	11.839	43.795
Traktör	8.991	12.716	9.494	7.326	38.527	10.075	10.009	9.685	9.033	38.802

Kaynak: TÜİK

TABLO: 11
SEÇİLMİŞ DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI SATIŞLARININ DEĞİŞİM ORANLARI

	Yıllık	Bir Önceki Yıl Aynı Döneme Göre								Bir Önceki Döneme Göre							
	2005	2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV
Dikiş Makinesi	-	221,2	35,6	-	-	-	-	-	-	-6,6	-15,2	-	-	-	-	-	-
Buzdolabı	13,5	35,2	35,7	28,8	7,8	11,1	5,6	14,4	25,1	-0,1	44,2	3,1	-27,4	2,9	37,2	11,7	-20,6
Bulaşık Makinesi	41,0	-8,1	94,2	84,2	71,3	107,3	13,6	30,3	33,3	21,8	46,6	-3,0	-1,1	47,4	-19,7	11,3	1,2
Çamaşır Makinesi	-2,2	75,6	99,5	162,3	83,2	1,4	-1,6	-20,8	19,8	35,8	19,0	55,2	-26,9	-24,8	15,4	25,0	10,5
Elektrik Süpürgesi	14,0	28,7	59,8	53,1	33,4	35,5	17,7	8,3	-0,2	-0,6	39,8	-1,1	-3,0	0,9	21,4	-8,9	-10,6
Fırın	220,0	79,4	52,4	19,1	-17,6	182,0	199,0	257,2	241,2	-19,0	-3,0	1,9	2,9	177,4	2,9	21,7	-1,8
Televizyon	2,2	57,0	59,3	11,8	22,7	-2,5	-8,5	18,3	2,8	-7,7	12,2	-12,5	35,5	-26,7	5,2	13,1	17,8
Müzik Seti	-	-19,7	204,4	763,2	34,0	-	-	-	-	-57,6	457,9	8,1	-47,6	-	-	-	-
Video	-98,8	271,0	-10,3	-54,1	2.316,0	-	-	-	-98,7	-13,9	-29,9	-44,4	7.112,6	-	-	-	-
Otomobil	6,1	82,1	101,6	48,1	21,5	14,0	3,4	0,8	8,0	-6,7	44,2	-17,4	9,3	-12,4	30,8	-19,4	17,1
Minibüs-Midibüs	2,4	280,5	-7,7	35,7	17,8	2,3	-3,4	4,8	6,5	3,8	29,4	-10,6	-1,8	-9,9	22,1	-3,0	-0,2
Otobüs	2,8	85,1	13,8	-30,1	-4,8	-10,3	-8,2	15,1	20,8	10,6	9,5	-27,6	8,5	4,3	12,0	-9,2	13,9
Kamyonet	20,2	-19,8	42,7	170,9	68,0	81,0	19,5	-6,7	16,8	-11,1	76,6	12,4	-4,8	-4,2	16,5	-12,2	19,2
Kamyon	31,8	162,1	162,5	33,7	2,8	27,9	14,6	45,1	43,9	-14,7	50,3	-23,0	4,1	6,1	34,7	-2,5	3,2
Traktör	0,7	69,3	62,7	20,2	-4,4	12,1	-21,3	2,0	23,3	17,3	41,4	-25,3	-22,8	37,5	-0,7	-3,2	-6,7

Kaynak: TÜİK

Nisan-Haziran döneminde seçilmiş dayanıklı tüketim mallarından dikiş makinesi, müzik seti ve video satışı olmazken, traktör satışlarında % 21,3, televizyon satışlarında % 8,5, otobüs satışlarında % 8,2, minibüs-midibüs satışlarında % 3,4, çamaşır makinesi satışlarında % 1,6 düşüş, diğerlerinin satışlarında ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 199 ile fırın, % 19,5 ile kamyonet ve % 17,7 ile elektrik süpürgesi satışlarında olmuştur.

Temmuz-Eylül döneminde de ilk iki üç aylık dönemde olduğu gibi seçilmiş dayanıklı tüketim mallarından dikiş makinesi, müzik seti ve video satışı olmazken, çamaşır makinesi satışlarında % 20,8, kamyonet satışlarında % 6,7 düşüş, diğer dayanıklı tüketim mallarının satışlarında ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 257,2 ile fırın, % 45,1 ile kamyon, % 30,3 ile bulaşık makinesi satışlarında görülmüştür.

Ekim-Aralık döneminde, seçilmiş dayanıklı tüketim mallarından dikiş makinesi ve müzik seti satışı olmazken, video satışlarında % 98,7, elektrik süpürgesi satışlarında % 0,2 düşüş olmuş, diğer dayanıklı tüketim mallarının satışlarında ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 241,2 ile fırın, % 43,9 ile kamyon ve % 33,3 ile bulaşık makinesi satışlarında gerçekleşmiştir.

2005 yılında seçilmiş dayanıklı tüketim mallarından dikiş makinesi ve müzik seti satışı yapılmazken, video satışlarında % 98,8, çamaşır makinesi satışlarında % 2,2 dü-

şüş, diğer dayanıklı tüketim malları satışlarında ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 220 ile fırın, % 41 ile bulaşık makinesi ve % 31,8 ile kamyon satışlarında olmuştur.

C. YATIRIMLAR

2006 yılında 113.582 milyon YTL'lik sabit sermaye yatırımı yapılması programlanmıştır. Bu yatırımın 27.174 milyon YTL'lik kısmının kamu kesimi, 86.408 milyon YTL'lik kısmının özel kesim tarafından gerçekleştirilmesi öngörülmüştür (Tablo 12).

2006 yılında toplam sabit sermaye yatırımları içinde ilk sırayı 36.221 milyon YTL ile imalat sektörü alırken, onu 24.905 milyon YTL ile ulaştırma, 13.615 milyon YTL ile konut sektörü izleyecektir.

TABLO: 12
SEKTÖRLER İTİBARIYLA SABİT SERMAYE YATIRIMLARI

Sektörler	2005 (1)			2006 (2)			(Cari Fiyatlarla, Milyon YTL)		
	Toplam	Kamu	Özel	Toplam	Kamu	Özel	Pay (%)		
							Toplam	Kamu	Özel
Tarım	3.865	1.812	2.053	4.065	1.671	2.394	3,6	6,1	2,8
Madencilik	1.785	405	1.380	2.179	643	1.536	1,9	2,4	1,8
İmalat	31.277	642	30.635	36.221	501	35.720	31,9	1,8	41,3
Enerji	4.903	3.364	1.539	4.664	3.277	1.387	4,1	12,1	1,6
Ulaştırma	21.802	7.599	14.203	24.905	8.345	16.560	21,9	30,7	19,2
Turizm	5.729	128	5.601	6.785	135	6.650	6,0	0,5	7,7
Konut	11.270	406	10.864	13.615	371	13.244	12,0	1,4	15,3
Eğitim	3.813	3.138	675	4.209	3.422	787	3,7	12,6	0,9
Sağlık	4.845	1.438	3.407	5.609	1.636	3.973	4,9	6,0	4,6
Diğer Hizmetler	9.364	5.647	3.717	11.329	7.172	4.157	10,0	26,4	4,8
TOPLAM	98.654	24.578	74.076	113.582	27.174	86.408	100,0	100,0	100,0

(1) Gerçekleşme tahmini

(2) Program

Kaynak: DPT

2005 yılının ilk üç aylık döneminde verilen yatırım teşvik belgelerinin toplam değeri geçen yılın aynı dönemine göre % 11,3 azalarak 4.355 milyon YTL olmuştur. Bunun 2.334,9 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 1.494,5 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 303,2 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 117,6 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne, 104,9 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne verilmiştir (Tablo 13).

TABLO: 13
YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

(Bin YTL)

Sektörler	2004					2005				
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III	IV	Toplam
Tarım	141.206	82.268	95.775	52.551	371.800	117.591	152.545	155.600	93.437	519.173
Madencilik	65.973	311.281	116.260	118.152	611.666	104.869	173.585	96.668	327.946	703.068
İmalat	3.204.380	3.661.200	3.288.847	3.375.811	13.530.238	2.334.903	2.675.994	3.443.324	4.525.767	12.979.988
Enerji	105.444	379.314	204.985	333.062	1.022.805	303.164	572.150	292.731	761.774	1.929.819
Hizmetler	1.394.535	1.753.657	1.451.333	1.566.755	6.166.280	1.494.484	1.906.347	1.718.708	2.820.640	7.940.179
TOPLAM	4.911.538	6.187.720	5.157.200	5.446.331	21.702.789	4.355.011	5.480.621	5.707.031	8.529.564	24.072.227

Kaynak: HM

İkinci üç aylık döneminde verilen yatırım teşvik belgelerinin toplam değeri geçen yılın aynı dönemine göre % 11,4 azalarak 5.480,6 milyon YTL olmuştur. Bunun 2.676 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 1.906,3 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 572,2 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 173,6 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne, 152,5 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne verilmiştir.

Üçüncü üç aylık döneminde verilen yatırım teşvik belgelerinin toplam değeri geçen yılın aynı dönemine göre % 10,7 artarak 5.707 milyon YTL olmuştur. Bunun 3.443,3 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 1.718,7 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 292,7 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 155,6 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne, 96,7 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne verilmiştir.

Son üç aylık dönemde verilen yatırım teşvik belgelerinin toplam değeri geçen yılın aynı dönemine göre % 56,6 artarak 8.529,6 milyon YTL olmuştur. Bunun 4.525,8 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 2.820,6 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 761,8 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 327,9 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne ve 93,4 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne verilmiştir.

2005 yılında teşvik belgesine bağlanan yatırımların toplam değeri 2004 yılına göre % 10,9 artarak 21.702,8 milyon YTL'den 24.072,2 milyon YTL'ye yükselmiştir. Toplam yatırım teşvik belgelerinin 12.980 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 7.940,2 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 1.929,8 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 703,1 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne ve 519,2 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne verilmiştir.

2005 yılının ilk üç aylık döneminde verilen toplam 937 adet yatırım teşvik belgesi- nin 507'si imalat sektörüne, 368'i hizmetler sektörüne, 34'ü madencilik sektörüne, 15'i tarım sektörüne, 13'ü de enerji sektörüne verilmiştir. Yatırım teşvik belgeleri ile toplam 45.631 kişiye istihdam sağlanması ve bunlardan 23.767 kişinin imalat sanayi, 18.975 kişinin hizmetler, 2.889 kişinin de bunların dışında kalan sektörlerde istihdam edilmesi amaçlanmıştır (Tablo 14).

TABLO: 14
YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

Sektörler	Belge Sayısı										İstihdam (Kişi)									
	2004					2005					2004					2005				
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III	IV	Toplam
Tarım	13	26	29	14	82	15	27	33	21	96	2.836	1.297	1.535	751	6.419	986	1.407	1.610	906	4.909
Madencilik	24	68	31	45	168	34	50	34	39	157	962	3.193	1.666	2.030	7.851	1.787	1.763	1.230	3.467	8.247
İmalât	621	748	619	570	2.558	507	596	564	638	2.305	21.984	27.392	27.361	23.661	100.398	23.767	21.169	20.300	26.211	91.447
Enerji	9	11	11	10	41	13	13	23	35	84	80	301	597	137	1.115	116	96	245	433	890
Hizmetler	243	300	335	351	1.229	368	505	331	457	1.661	9.354	10.367	19.467	12.513	51.701	18.975	14.611	12.192	29.520	75.298
TOPLAM	910	1.153	1.025	990	4.078	937	1.191	985	1.190	4.303	35.216	42.550	50.626	39.092	167.484	45.631	39.046	35.577	60.537	180.791

Kaynak: HİM

İkinci üç aylık dönemde verilen toplam 1.191 adet yatırım teşvik belgesinin 596'sı imalat sektörüne, 505'i hizmetler sektörüne, 50'si madencilik sektörüne, 27'si tarım sektörüne, 13'ü de enerji sektörüne verilmiştir. Yatırım teşvik belgeleri ile toplam 39.046 kişiye istihdam sağlanması ve bunlardan 21.169 kişinin imalat sanayi, 14.611 kişinin hizmetler, 3.266 kişinin de bunların dışında kalan sektörlerde istihdam edilmesi amaçlanmıştır.

Üçüncü üç aylık dönemde verilen toplam 985 adet yatırım teşvik belgesinin 564'ü imalat sektörüne, 331'i hizmetler sektörüne, 34'ü madencilik sektörüne, 33'ü tarım sektörüne, 23'ü de enerji sektörüne verilmiştir. Yatırım teşvik belgeleri ile toplam 35.577 kişiye istihdam sağlanması ve bunlardan 20.300 kişinin imalat sanayi, 12.192 kişinin hizmetler, 3.085 kişinin de bunların dışında kalan sektörlerde istihdam edilmesi amaçlanmıştır.

Son üç aylık dönemde verilen toplam 1.190 adet yatırım teşvik belgesinin 638'i imalat sektörüne, 457'si hizmetler sektörüne, 39'u madencilik sektörüne, 35'i enerji sektörüne, 21'i de tarım sektörüne verilmiştir. Yatırım teşvik belgeleri ile toplam

60.537 kişiye istihdam sağlanması ve bunlardan 29.520 kişinin hizmetler, 26.211 kişinin imalat sanayi, 4.806 kişinin de bunların dışında kalan sektörlerde istihdam edilmesi amaçlanmıştır.

2005 yılında verilen yatırım teşvik belgesi sayısı bir önceki yıla göre % 5,5 artarak 4.303'e yükselmiştir. Bunların 2.305'i imalat sektörüne, 1.661'i hizmetler sektörüne, 157'si madencilik sektörüne, 96'sı tarım sektörüne, 84'ü de enerji sektörüne verilmiştir. İstihdam sağlanması amaçlanan kişi sayısı % 7,9 artarak 180.791 kişiye yükselmiştir.

2005 yılının birinci üç aylık döneminde Marmara Bölgesi 1.745,2 milyon YTL ile (% 40,1) en çok yatırım teşvik belgesi alan bölge olurken, 652 milyon YTL ile (% 15) Akdeniz Bölgesi ikinci, 506,1 milyon YTL ile (% 11,6) İç Anadolu Bölgesi üçüncü sırada yer almıştır (Tablo 15).

TABLO: 15
YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN BÖLGESEL DAĞILIMI

(Bin YTL)

Bölgeler	2004					2005				
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III	IV	Toplam
Marmara Bölgesi	2.316.381	2.098.897	2.655.764	1.639.552	8.710.594	1.745.239	1.980.756	2.634.323	2.872.619	9.232.937
İç Anadolu Bölgesi	531.157	1.317.243	701.222	1.042.258	3.591.880	506.132	833.816	735.205	1.256.509	3.331.662
Ege Bölgesi	458.981	704.525	510.196	990.116	2.663.818	391.992	584.435	646.912	1.704.158	3.327.497
Akdeniz Bölgesi	752.810	712.916	406.729	630.140	2.502.595	652.004	1.060.926	1.055.903	1.547.136	4.315.969
Karadeniz Bölgesi	216.250	601.179	339.181	418.785	1.575.395	395.927	493.094	230.879	534.440	1.654.340
Doğu Anadolu Bölgesi	143.401	77.809	127.869	176.176	525.255	204.505	233.772	147.648	225.198	811.123
G. Doğu Anadolu Bölgesi	405.519	479.263	393.323	544.914	1.823.019	391.510	227.977	232.746	358.428	1.210.661
Muhtelif Bölge (*)	87.039	195.888	22.916	4.390	310.233	67.702	65.845	23.415	31.076	188.038
TOPLAM	4.911.538	6.187.720	5.157.200	5.446.331	21.702.789	4.355.011	5.480.621	5.707.031	8.529.564	24.072.227

Kaynak: HM

(*) Birden fazla ili kapsayan yatırım

İkinci üç aylık döneminde Marmara Bölgesi 1.980,8 milyon YTL ile (% 36,1) en çok yatırım teşvik belgesi alan bölge olurken, 1.060,9 milyon YTL ile (% 19,4) Akdeniz Bölgesi ikinci, 833,8 milyon YTL ile (% 15,2) İç Anadolu Bölgesi üçüncü sırada yer almıştır.

Üçüncü üç aylık döneminde Marmara Bölgesi 2.634,3 milyon YTL ile (% 46,2) en çok yatırım teşvik belgesi alan bölge olurken, 1.055,9 milyon YTL ile (% 18,5) Akdeniz Bölgesi ikinci, 735,2 milyon YTL ile (% 12,9) İç Anadolu Bölgesi üçüncü sırada yer almıştır.

Son üç aylık dönemde Marmara Bölgesi 2.872,6 milyon YTL ile (% 33,7) en çok yatırım teşvik belgesi alan bölge olurken, 1.704,2 milyon YTL ile (% 20) Ege Bölgesi ikinci, 1.547,1 milyon YTL ile (% 18,1) Akdeniz Bölgesi üçüncü sırada yer almıştır.

2005 yılında verilen yatırım teşvik belgelerinin 9.232,9 milyon YTL'si (% 38,4) Marmara Bölgesi'ne, 4.316 milyon YTL'si (% 17,9) Akdeniz Bölgesi'ne, 3.331,7 milyon YTL'si (% 13,8) İç Anadolu Bölgesi'ne verilmiştir.

2004 yılında yapı ruhsatı verilen yapıların alanı 2003 yılına göre % 53,2'lik artışla 69.720 bin m²'ye yükselmiştir. İki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların alanı % 59,3'lük artışla 46.868 bin m², toptan ve perakende ticaret binalarının alanı % 43,8'lik artışla 4.357 bin m², sanayi binaları ve depoların alanı % 50,6'lık artışla 7.325 bin m², ofis (işyeri) binalarının alanı % 1,5'lik düşüşle 1.532 bin m² olmuştur (Tablo 16).

2005 yılının ilk üç aylık döneminde yapı ruhsatı verilen yapıların alanı 2004 yılının aynı dönemine göre % 0,4 azalarak 14.037 bin m²'ye gerilemiştir. İki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların alanı % 10,3'lük artışla 9.094 bin m²'ye yükselirken, ofis (işyeri) binalarının alanı % 46,7'lik düşüşle 272 bin m²'ye, toptan ve perakende ticaret binalarının alanı % 18,5'lik düşüşle 896 bin m²'ye, sanayi binaları ve depoların alanı % 30,8'lik düşüşle 1.387 bin m²'ye gerilemiştir.

Yapı ruhsatı verilen yapıların alanı ikinci üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre % 73,3 gibi yüksek bir artış göstererek 25.363 bin m²'ye yükselmiştir. İki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların alanı % 78,8'lik artışla 18.667 bin m²'ye, ofis (işyeri) binalarının alanı % 10,2'lik artışla 432 bin m²'ye, toptan ve perakende ticaret binalarının alanı % 85,1'lik artışla 1.164 bin m²'ye, sanayi binaları ve depoların alanı % 34,7'lik artışla 1.842 bin m²'ye yükselmiştir.

Yapı ruhsatı verilen yapıların alanı üçüncü üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre % 55,9 artış göstererek 25.935 bin m²'ye yükselmiştir. İki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların alanı % 59,6'lık artışla 18.718 bin m²'ye, ofis (işyeri) binalarının alanı % 76,3'lük artışla 520 bin m²'ye, toptan ve perakende ticaret binalarının alanı % 58,6'lık artışla 1.437 bin m²'ye, sanayi binaları ve depoların alanı % 5,2'lik artışla 1.676 bin m²'ye yükselmiştir.

Yapı ruhsatı verilen yapıların alanı son üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre % 40,1 artış göstererek 34.097 bin m²'ye yükselmiştir. İki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların alanı % 47,9'luk artışla 24.340 bin m²'ye, ofis (işyeri) binalarının alanı % 147,8'lik artışla 830 bin m²'ye, toptan ve perakende ticaret

TABLO: 16
YAPI RUHSATLARININ KULLANIM AMAÇLARINA GÖRE DAĞILIMI

Kullanım Amaçları	2017			m ²
	I	II	III	
Bir Daireli İkametgah Amaçlı Binalar	906	797	1,1	
İki ve Daha Fazla Daireli İkametgah Amaçlı Binalar	8,245	10,443	11,7	
Otel No. Binalar	565	415	3	
Ofis (İşyeri) Binaları	510	392	2	
Toplam ve Parakende Ticaret Binaları	1,100	629	5	
Sanayi Binaları ve Depolar	2,004	1,367	1,5	
Diğerleri	769	594	7	
Toplam	14,099	14,637	16,6	

Kaynak: TÜİK

binalarının alanı % 1,9'lık artışla 1.754 bin m²'ye, sanayi binaları ve depoların alanı % 5'lik artışla 2.478 bin m²'ye yükselmiştir.

2005 yılında yapı ruhsatı verilen yapıların alanı geçen yıla göre % 42,6 artış göstererek 99.432 bin m²'ye yükselmiştir. İki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların alanı % 51,1'lik artışla 70.819 bin m²'ye, ofis (işyeri) binalarının alanı % 34,1'lik artışla 2.054 bin m²'ye, toptan ve perakende ticaret binalarının alanı % 20,5'lik artışla 5.251 bin m²'ye, sanayi binaları ve depoların alanı % 0,8'lik artışla 7.383 bin m²'ye yükselmiştir.

D. FİYAT HAREKETLERİ

2005 yılında Üretici Fiyatları Endeksinde bir önceki yıl sonuna göre % 2,66, oniki aylık ortalamalara göre % 5,89, Tüketici Fiyatları Endeksinde bir önceki yıl sonuna göre % 7,72, oniki aylık ortalamalara göre % 8,18 artış olmuştur.

Üç aylık endeks ortalamaları alınarak yapılan hesaplama göre, 2005 yılının ilk üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre üretici fiyatları artış hızı % 10,88 olmuştur. Geçen yılın aynı dönemine göre en yüksek oranlı fiyat artışı % 12,92 ile imalat sanayi sektöründe olurken, onu % 12,30 ile madencilik sektörü, % 6,41 ile tarım sektörü, % 2,89 ile enerji sektörü fiyatlarındaki artış takip etmiştir (Tablo 17).

İkinci üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre üretici fiyatları artış hızı % 6,61 olmuştur. Geçen yılın aynı dönemine göre en yüksek oranlı fiyat artışı % 12,69 ile madencilik sektöründe olurken, onu % 9,42 ile imalat sanayi sektörü, % 3,45 ile enerji sektörü fiyatlarındaki artış takip etmiş, tarım sektörü fiyatlarında ise % 1,52 düşüş olmuştur.

Üçüncü üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre üretici fiyatları artış hızı % 4,32 olmuştur. Geçen yılın aynı dönemine göre en yüksek oranlı fiyat artışı % 12,28 ile madencilik sektöründe olurken, onu % 5,85 ile imalat sanayi sektörü, % 0,05 ile tarım sektörü fiyatlarındaki artış takip etmiş, enerji sektörü fiyatlarında ise % 1,63 düşüş olmuştur.

Son üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre üretici fiyatları artış hızı % 2,28 olmuştur. Geçen yılın aynı dönemine göre en yüksek oranlı fiyat artışı % 7,91 ile madencilik sektöründe olurken, onu % 2,88 ile imalat sanayi sektörü, % 2,17 ile tarım sektörü fiyatlarındaki artış takip etmiş, enerji sektörü fiyatlarında ise % 8,35 düşüş olmuştur.

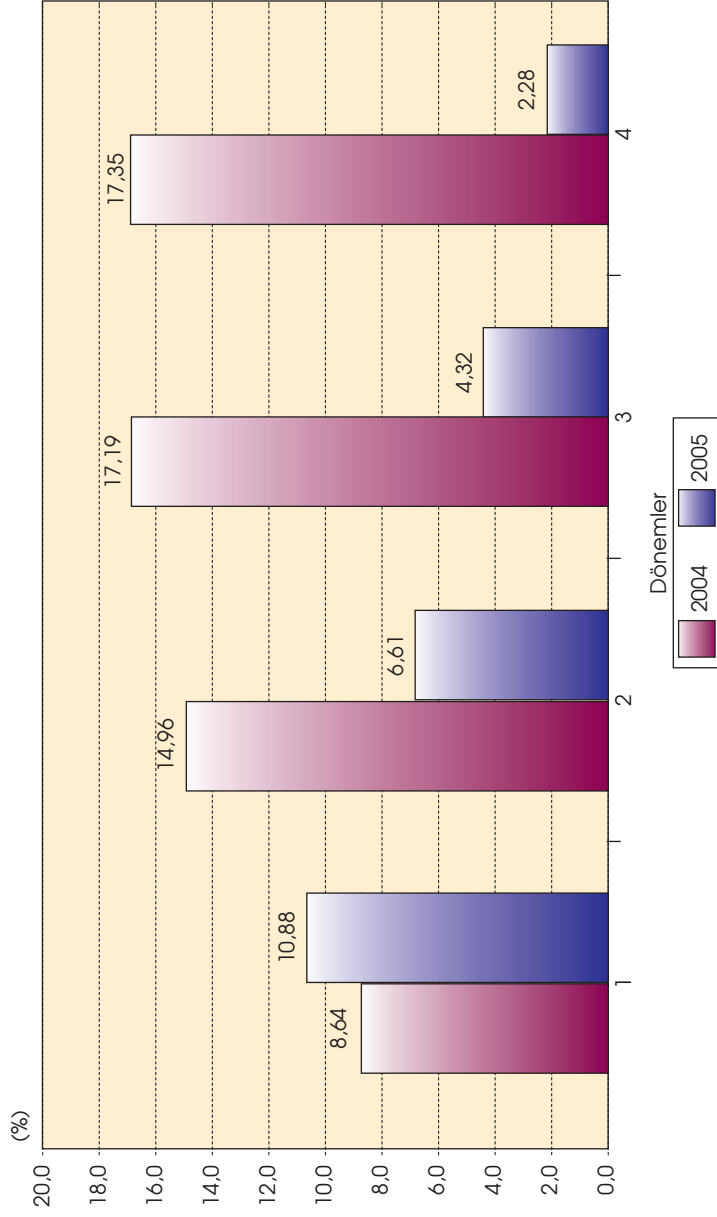
2005 yılının ilk üç aylık döneminde üç aylık endeks ortalamaları alınarak yapılan hesaplama göre, geçen yılın aynı dönemine göre tüketici fiyatlarında % 8,62 artış olmuştur. Aynı dönemde tüketici fiyatları Ankara'da % 9,86, İstanbul'da % 10,10 oranında artmıştır (Tablo 18).

TABLO: 17
ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
(2003=100)

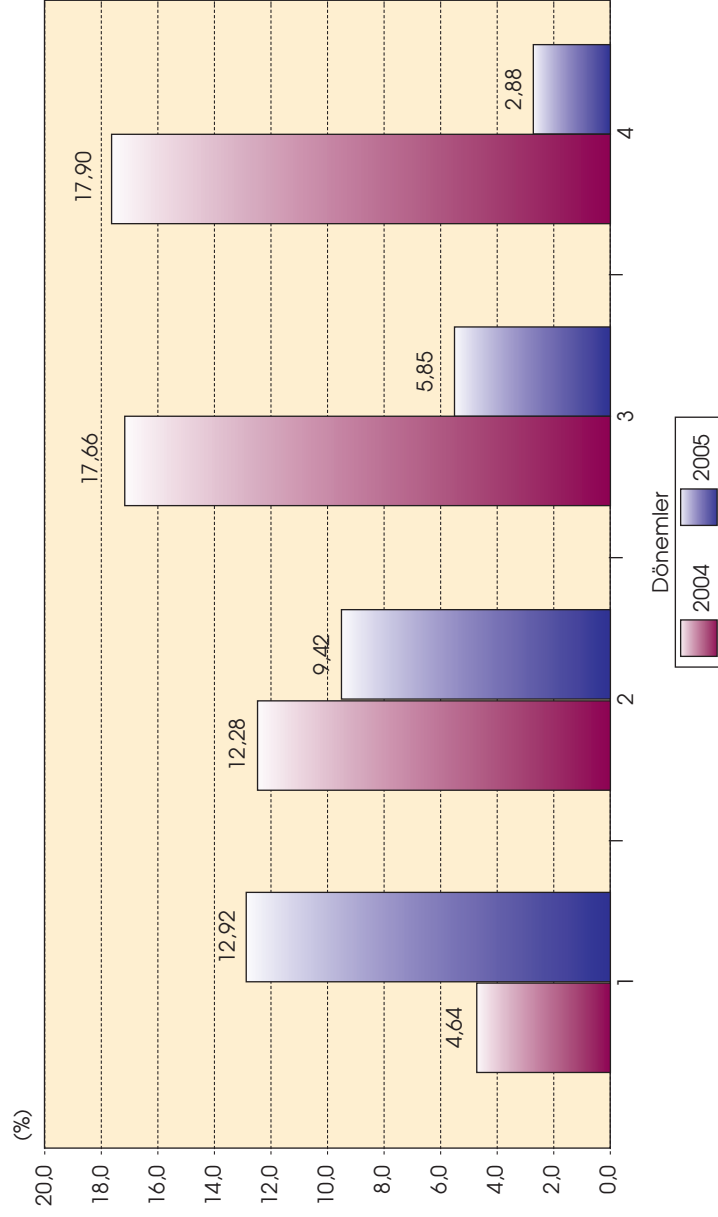
Yıllar	Dönemler	GENEL				TARIM				MADENCİLİK				İMALAT SANAYİ				ENERJİ			
		Bir Önceki		Yılın Aynı		Bir Önceki		Yılın Aynı		Bir Önceki		Yılın Aynı		Bir Önceki		Yılın Aynı		Bir Önceki		Yılın Aynı	
		Döneme	Göreceli Değişim	Döneme	Göreceli Değişim	Döneme	Göreceli Değişim	Döneme	Göreceli Değişim	Döneme	Göreceli Değişim	Döneme	Göreceli Değişim	Döneme	Göreceli Değişim	Döneme	Göreceli Değişim	Döneme	Göreceli Değişim	Döneme	Göreceli Değişim
		%	Endeks	%	Endeks	%	Endeks	%	Endeks	%	Endeks	%	Endeks	%	Endeks	%	Endeks	%	Endeks	%	Endeks
2004	I. Dönem	5,16	107,53	8,64	119,89	13,80	127,07	0,36	101,72	-0,08	104,69	2,62	104,69	4,64	100,34	6,47	100,34	-1,11			
	II. Dönem	6,15	114,14	14,96	128,72	7,37	29,44	7,09	108,93	10,09	111,17	6,19	111,17	12,28	100,38	0,04	100,38	-1,86			
	III. Dönem	2,15	116,59	17,19	121,74	-5,42	20,70	5,58	115,01	17,49	116,39	4,70	116,39	17,66	101,10	0,72	101,10	-0,89			
	IV. Dönem	2,92	119,99	17,35	124,88	2,58	18,54	4,87	120,61	18,99	120,28	3,34	120,28	17,90	98,76	-2,31	98,76	4,80			
2005	I. Dönem	-0,63	119,23	10,88	127,58	2,16	6,41	-5,29	114,23	12,30	118,22	-1,71	118,22	12,92	103,24	4,54	103,24	2,89			
	II. Dönem	2,06	121,69	6,61	126,76	-0,64	-1,52	7,46	122,75	12,69	121,64	2,89	121,64	9,42	103,84	0,58	103,84	3,45			
	III. Dönem	-0,05	121,63	4,32	121,80	-3,91	0,05	5,20	129,13	12,28	123,20	1,28	123,20	5,85	99,45	-4,23	99,45	-1,63			
	IV. Dönem	0,90	122,72	2,28	127,59	4,75	2,17	0,79	130,15	7,91	123,75	0,45	123,75	2,88	90,51	-8,99	90,51	-8,35			

Kaynak: TÜİK

Grafik: 2 ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Grafik: 3 ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ (İMALAT SANAYİ)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

TABLO: 18
TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
(2003=100)

		Türkiye			Ankara			İstanbul		
		Bir Önceki Döneme Göre Değişim	Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine		Bir Önceki Döneme Göre Değişim	Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine		Bir Önceki Döneme Göre Değişim	Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine	
Yıllar	Dönemler	Endeks	%	Göre Değişim %	Endeks	%	Göre Değişim %	Endeks	%	Göre Değişim %
2004	I. Dönem	105,51	2,05	9,48	103,98	0,53	7,98	106,15	2,00	10,78
	II. Dönem	107,15	1,55	7,42	106,07	2,01	6,08	108,33	2,05	9,03
	III. Dönem	108,61	1,36	8,08	107,93	1,75	7,63	110,19	1,72	9,36
	IV. Dönem	113,13	4,16	9,42	112,91	4,61	9,17	114,91	4,28	10,42
2005	I. Dönem	114,60	1,30	8,62	114,23	1,17	9,86	116,87	1,71	10,10
	II. Dönem	116,38	1,55	8,61	118,38	3,63	11,61	118,70	1,57	9,57
	III. Dönem	117,20	0,70	7,91	119,90	1,28	11,09	119,46	0,64	8,41
	IV. Dönem	121,75	3,88	7,62	124,39	3,74	10,17	123,99	3,79	7,90

Kaynak: TÜİK

İkinci üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre tüketici fiyatlarında % 8,61 artış olmuştur. Aynı dönemde tüketici fiyatları Ankara'da % 11,61, İstanbul'da % 9,57 oranında artış göstermiştir.

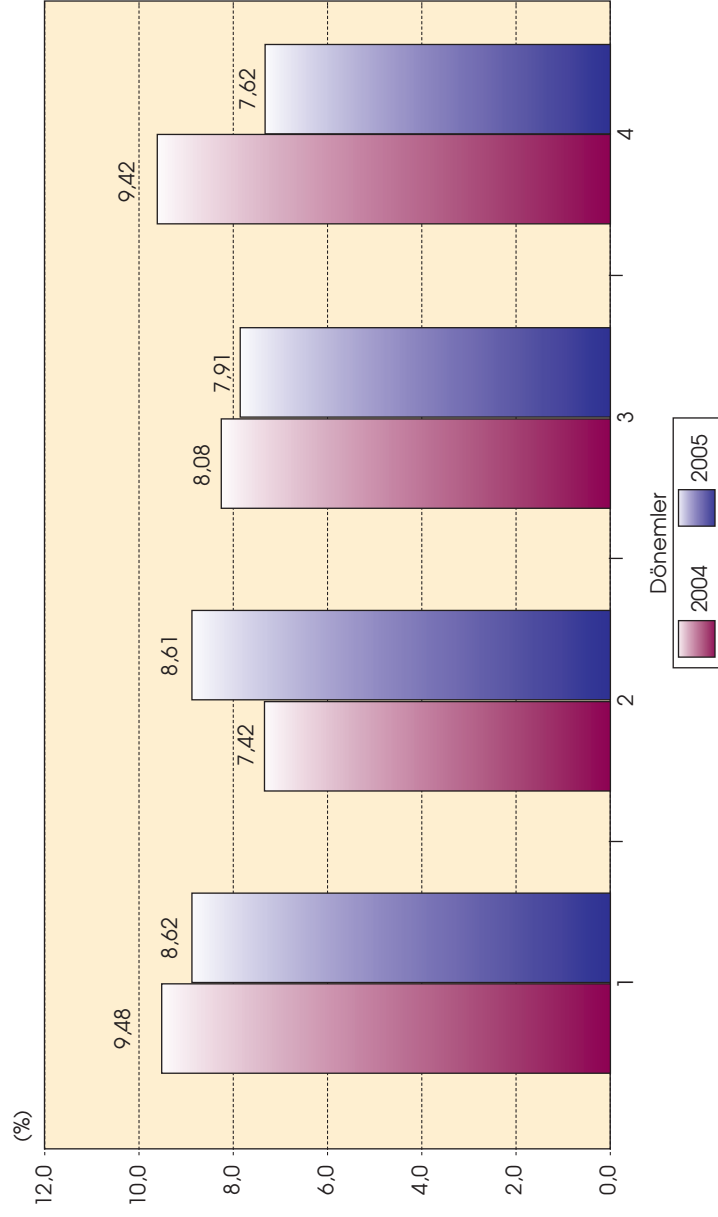
Üçüncü üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre tüketici fiyatlarında % 7,91 artış olmuştur. Aynı dönemde tüketici fiyatları Ankara'da % 11,09, İstanbul'da % 8,41 oranında artış göstermiştir.

Son üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre tüketici fiyatlarında % 7,62 artış olmuştur. Aynı dönemde tüketici fiyatları Ankara'da % 10,17, İstanbul'da % 7,90 oranında artmıştır.

Ana harcama grupları itibariyle 2005 yılının birinci üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre en yüksek oranlı fiyat artışı % 16,78 ile eğitim harcamalarında görülürken, onu % 15,47 ile ulaştırma, % 13,33 ile lokanta, oteller ve % 11,68 ile konut harcamalarındaki artış izlemiştir (Tablo 19-20).

İkinci üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre ana harcama grupları itibariyle en yüksek oranlı fiyat artışı % 17,80 ile eğitim harcamalarında görülürken, onu % 16,92 ile ulaştırma, % 14,53 ile lokanta, oteller ve % 11,26 ile konut harcamalarındaki artış takip etmiştir.

Grafik: 4 TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

TABLO: 19
ANA HARCAMA GRUPLARINA GÖRE TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
(2003=100)

Harcama Grupları	Endeks							
	2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV
Genel	105,51	107,15	108,61	113,13	114,60	116,38	117,20	121,75
Gıda, alkolsüz içecekler	106,27	106,23	104,97	109,80	112,63	111,34	109,28	115,06
Alkollü içecekler, tütün	113,08	120,47	120,91	121,95	123,60	124,63	141,45	151,05
Giyim, ayakkabı	102,09	106,23	103,31	114,92	104,53	114,95	106,62	115,65
Konut	104,16	105,89	109,98	113,74	116,33	117,81	120,61	125,26
Ev eşyası	104,44	104,17	106,49	108,98	111,93	113,64	113,51	115,48
Sağlık	104,98	105,76	109,61	111,86	112,87	114,28	111,78	111,64
Ulaştırma	102,76	104,64	107,89	113,96	118,66	122,34	126,05	127,86
Haberleşme	103,12	102,94	102,79	103,83	104,20	104,56	104,66	106,13
Eğlence ve kültür	102,61	107,37	113,51	112,15	112,78	115,55	121,37	118,54
Eğitim	111,71	111,87	122,59	131,17	130,45	131,78	137,76	140,62
Lokanta, oteller	111,76	114,92	118,07	122,17	126,66	131,62	135,30	140,38
Çeşitli mal ve hizmetler	105,85	108,54	111,23	115,25	114,04	116,20	117,51	123,07

Kaynak: TÜİK

TABLO: 20
ANA HARCAMA GRUPLARINA GÖRE TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ DEĞİŞİM ORANLARI

Harcama Grupları	Bir Önceki Yıl Aynı Döneme Göre								Bir Önceki Döneme Göre								(%)
	2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	
Genel	9,48	7,42	8,08	9,42	8,62	8,61	7,91	7,62	2,05	1,55	1,36	4,16	1,30	1,55	0,70	3,88	
Gıda, alkolsüz içecekler	9,64	3,89	6,53	7,35	5,98	4,81	4,11	4,79	3,90	-0,04	-1,19	4,60	2,58	-1,15	-1,85	5,29	
Alkollü içecekler, tütün	25,23	29,01	12,97	11,58	9,30	3,45	16,99	23,86	3,47	6,54	0,37	0,86	1,35	0,83	13,50	6,79	
Giyim, ayakkabı	8,54	6,83	4,14	7,10	2,39	8,21	3,20	0,64	-4,86	4,06	-2,75	11,24	-9,04	9,97	-7,25	8,47	
Konut	6,74	6,60	9,20	11,10	11,68	11,26	9,67	10,13	1,74	1,66	3,86	3,42	2,28	1,27	2,38	3,86	
Ev eşyası	8,24	5,14	5,43	5,38	7,17	9,09	6,59	5,96	0,99	-0,26	2,23	2,34	2,71	1,53	-0,11	1,74	
Sağlık	9,95	5,18	6,41	10,80	7,52	8,06	1,98	-0,20	3,98	0,74	3,64	2,05	0,90	1,25	-2,19	-0,13	
Ulaştırma	5,79	3,97	6,45	12,99	15,47	16,92	16,83	12,20	1,88	1,83	3,11	5,63	4,12	3,10	3,03	1,44	
Haberleşme	6,47	3,72	1,20	1,47	1,05	1,57	1,82	2,22	0,77	-0,17	-0,15	1,01	0,36	0,35	0,10	1,40	
Eğlence ve kültür	5,37	8,76	10,60	10,74	9,91	7,62	6,92	5,70	1,32	4,64	5,72	-1,20	0,56	2,46	5,04	-2,33	
Eğitim	20,25	20,30	19,24	17,86	16,78	17,80	12,37	7,20	0,38	0,14	9,58	7,00	-0,55	1,02	4,54	2,08	
Lokanta, oteller	17,74	17,82	16,72	14,84	13,33	14,53	14,59	14,91	5,06	2,83	2,74	3,47	3,68	3,92	2,80	3,75	
Çeşitli mal ve hizmetler	6,64	10,60	12,51	11,10	7,74	7,06	5,65	6,79	2,03	2,54	2,48	3,61	-1,05	1,89	1,13	4,73	

Kaynak: TÜİK

Üçüncü üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre ana harcama grupları itibarıyla en yüksek oranlı fiyat artışı % 16,99 ile alkollü içecekler, tütün harcamalarında görülürken, onu % 16,83 ile ulaştırma, % 14,59 ile lokanta, oteller ve % 12,37 ile eğitim harcamalarındaki artış takip etmiştir.

Son üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre ana harcama grupları itibarıyla en yüksek oranlı fiyat artışı % 23,86 ile alkollü içecekler, tütün harcamalarında görülürken, onu % 14,91 ile lokanta, oteller, % 12,20 ile ulaştırma ve % 10,13 ile konut harcamalarındaki artış takip etmiştir.

E. PARA - KREDİ - MEVDUAT

2005 yılının ilk üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre emisyon hacmi % 25,7'lik artışla 15.141,9 milyon YTL'ye, M1 para arzı % 35'lik artışla 30.443,5 milyon YTL'ye, M2 para arzı % 24,5'lik artışla 114.424,6 milyon YTL'ye yükselmiştir (Tablo 21-22).

TABLO: 21
PARA ARZLARI

		(Bin YTL)							
Yıllar	Aylar	Emisyon Hacmi		Para Arzı (M1)			Para Arzı (M2)		
		Değer	Yıl Sonuna Göre Değişim (%)	Değer	Aylık Değişim %	Yıl Sonuna Göre Değişim (%)	Değer	Aylık Değişim %	Yıl Sonuna Göre Değişim (%)
2004	Ocak	13.537.287	26,8	23.794.511	10,3	10,3	90.185.819	11,4	11,4
	Şubat	11.693.435	9,5	21.986.652	-7,6	2,0	89.517.105	-0,7	10,6
	Mart	12.050.293	12,9	22.554.743	2,6	4,6	91.935.615	2,7	13,6
	Nisan	12.982.603	21,6	24.296.118	7,7	12,7	94.989.132	3,3	17,4
	Mayıs	12.828.445	20,2	24.002.638	-1,2	11,3	95.127.969	0,1	17,6
	Haziran	13.468.575	26,2	25.911.044	8,0	20,2	97.810.951	2,8	20,9
	Temmuz	13.544.165	26,9	26.133.132	0,9	21,2	98.242.666	0,4	21,4
	Ağustos	14.055.322	31,7	27.047.261	3,5	25,4	100.754.615	2,6	24,5
	Eylül	14.523.891	36,0	28.127.061	4,0	30,4	103.270.069	2,5	27,6
	Ekim	14.330.892	34,2	28.079.308	-0,2	30,2	104.646.277	1,3	29,3
	Kasım	13.813.030	29,4	27.811.475	-1,0	29,0	106.370.539	1,6	31,4
	Aralık	13.465.237	26,1	29.469.070	6,0	36,7	109.344.449	2,8	35,1
2005	Ocak	13.982.396	3,8	27.117.195	-8,0	-8,0	106.529.611	-2,6	-2,6
	Şubat	14.060.518	4,4	28.596.041	5,5	-3,0	109.440.622	2,7	0,1
	Mart	15.141.887	12,5	30.443.455	6,5	3,3	114.424.642	4,6	4,6
	Nisan	15.919.872	18,2	32.080.045	5,4	8,9	118.847.204	3,9	8,7
	Mayıs	15.948.699	18,4	30.975.326	-3,4	5,1	120.912.787	1,7	10,6
	Haziran	16.649.465	23,6	33.025.680	6,6	12,1	125.400.601	3,7	14,7
	Temmuz	17.396.593	29,2	34.410.814	4,2	16,8	131.265.515	4,7	20,0
	Ağustos	17.961.039	33,4	35.457.625	3,0	20,3	135.416.350	3,2	23,8
	Eylül	18.601.289	38,1	36.878.576	4,0	25,1	138.725.509	2,4	26,9
	Ekim	19.975.303	48,3	38.326.491	3,9	30,1	143.963.080	3,8	31,7
	Kasım	18.992.149	41,0	36.742.258	-4,1	24,7	146.418.802	1,7	33,9
	Aralık	19.612.019	45,6	41.758.872	13,7	41,7	153.146.146	4,6	40,1

Kaynak: TCMB

TABLO: 22
PARA ARZLARI

(Bin YTL)

Yıllar	Dönemler	Emisyon Hacmi			Para Arzı (M1)			Para Arzı (M2)		
		Değer	Geçen Yılın Döneme Göre		Değer	Geçen Yılın Döneme Göre		Değer	Geçen Yılın Döneme Göre	
			Değişim (%)	Göre Değişim (%)		Değişim (%)	Göre Değişim (%)		Değişim (%)	Göre Değişim (%)
2004	I. Dönem	12.050.293	12,9	43,8	22.554.743	4,6	54,3	91.935.615	13,6	45,0
	II. Dönem	13.468.575	11,8	46,6	25.911.044	14,9	53,6	97.810.951	6,4	44,0
	III. Dönem	14.523.891	7,8	41,6	28.127.061	8,6	46,8	103.270.069	5,6	38,4
	IV. Dönem	13.465.237	-7,3	26,1	29.469.070	4,8	36,7	109.344.449	5,9	35,1
2005	I. Dönem	15.141.887	12,5	25,7	30.443.455	3,3	35,0	114.424.642	4,6	24,5
	II. Dönem	16.649.465	10,0	23,6	33.025.680	8,5	27,5	125.400.601	9,6	28,2
	III. Dönem	18.601.289	11,7	28,1	36.878.576	11,7	31,1	138.725.509	10,6	34,3
	IV. Dönem	19.612.019	5,4	45,6	41.758.872	13,2	41,7	153.146.146	10,4	40,1

Kaynak: TCMB

Emisyon hacmi ikinci üç aylık dönem sonunda geçen yılın aynı dönemine göre % 23,6'lık artışla 16.649,5 milyon YTL, M1 para arzı % 27,5'lik artışla 33.025,7 milyon YTL, M2 para arzı % 28,2'lik artışla 125.400,6 milyon YTL olmuştur.

2005 yılının üçüncü üç aylık dönemi sonunda emisyon hacmi geçen yılın aynı dönemine göre % 28,1'lik artışla 18.601,3 milyon YTL, M1 para arzı % 31,1'lik artışla 36.878,6 milyon YTL, M2 para arzı % 34,3'lük artışla 138.725,5 milyon YTL olmuştur.

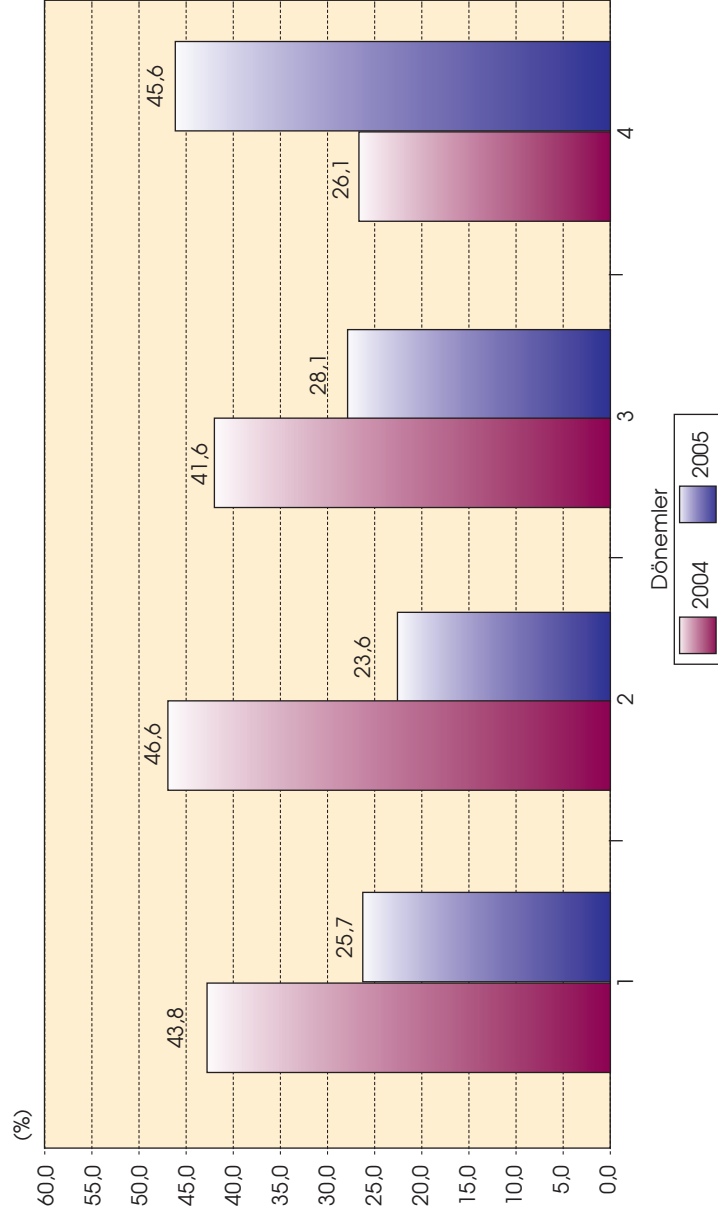
Son üç aylık dönem sonunda emisyon hacmi geçen yılın aynı dönemine göre % 45,6'lık artışla 19.612 milyon YTL, M1 para arzı % 41,7'lik artışla 41.758,9 milyon YTL, M2 para arzı % 40,1'lik artışla 153.146,2 milyon YTL olmuştur.

2004 yılının ilk üç aylık dönemi sonunda 86.404,8 milyon YTL olan toplam mevduat, 2005 yılının aynı döneminde % 23,8'lik artışla 106.943,2 milyon YTL'ye yükselmiştir. Aynı dönemde banka kredileri geçen yılın aynı dönemine göre % 54,1'lik artışla 53.444,3 milyon YTL'den 82.348,2 milyon YTL'ye yükselmiştir (Tablo 23-24).

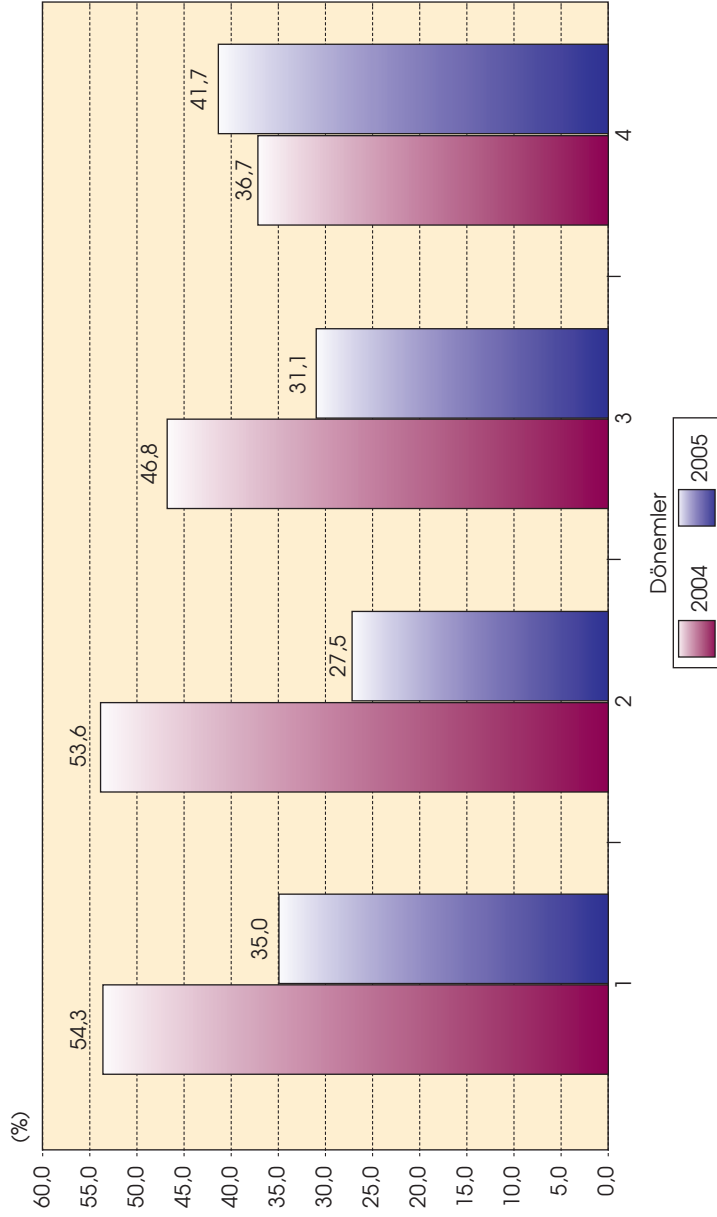
Toplam mevduat 2005 yılının ikinci üç aylık dönemi sonunda 2004 yılının aynı dönemine göre % 29,9'luk artışla 116.782,5 milyon YTL, banka kredileri de % 46,4'lük artışla 94.058,9 milyon YTL olmuştur.

2005 yılının üçüncü üç aylık dönemi sonunda toplam mevduat 2004 yılının aynı dönemine göre % 37,3'lük artışla 129.861,1 milyon YTL, banka kredileri de % 54,6'lık artışla 107.361,1 milyon YTL olmuştur.

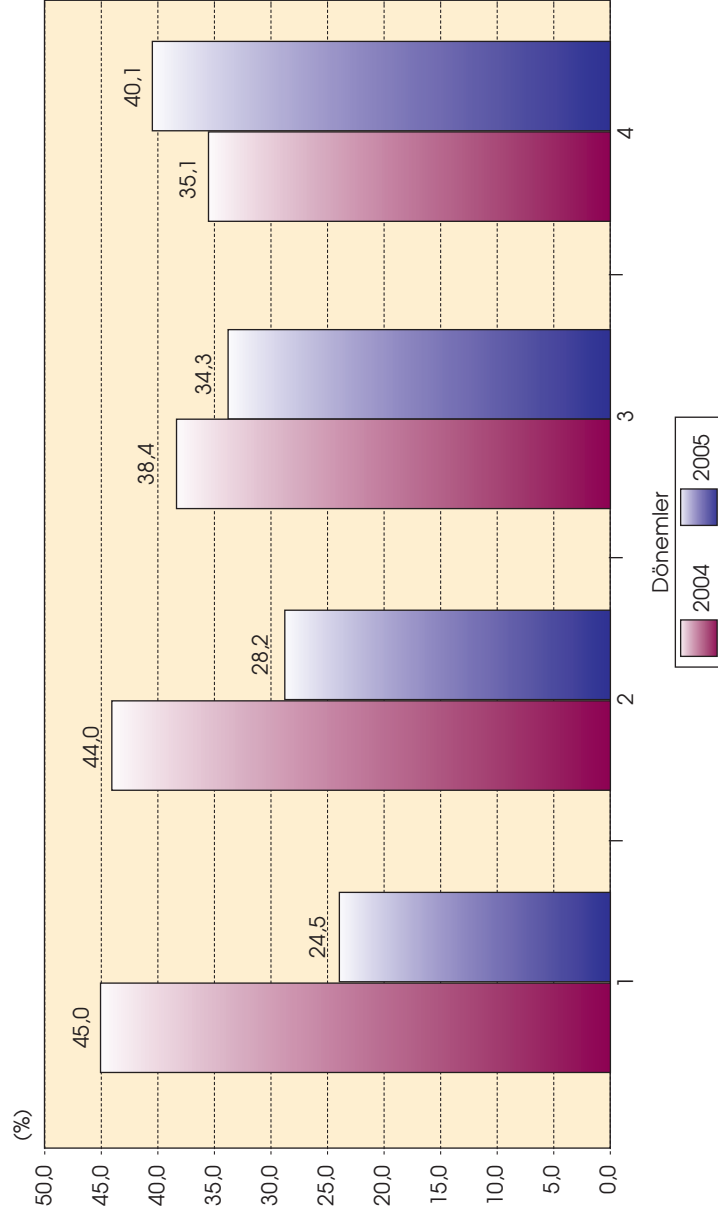
Grafik: 5 EMİSYON HACMİ
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Grafik: 6 PARA ARZI (M1)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Grafik: 7 PARA ARZI (M2)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

TABLO: 23
MEVDUAT VE BANKA KREDİLERİ

(Bin YTL)					
Yıllar	Aylar	Mevduat (1)		Banka Kredileri (2)	
		Değer	Aylık Değişim (%)	Değer	Aylık Değişim (%)
2004	Ocak	82.053.958	8,4	49.394.923	2,9
	Şubat	85.664.580	4,4	51.055.228	3,4
	Mart	86.404.804	0,9	53.444.288	4,7
	Nisan	88.961.678	3,0	58.714.147	9,9
	Mayıs	88.205.625	-0,8	62.355.952	6,2
	Haziran	89.872.991	1,9	64.266.879	3,1
	Temmuz	90.822.926	1,1	66.209.901	3,0
	Ağustos	94.132.112	3,6	69.361.081	4,8
	Eylül	94.612.886	0,5	69.452.384	0,1
	Ekim	98.157.595	3,7	73.582.673	5,9
	Kasım	101.871.690	3,8	75.895.468	3,1
	Aralık	103.240.239	1,3	78.247.697	3,1
2005	Ocak	100.406.761	-2,7	77.280.816	-1,2
	Şubat	102.890.098	2,5	79.281.401	2,6
	Mart	106.943.169	3,9	82.348.193	3,9
	Nisan	111.425.815	4,2	88.486.977	7,5
	Mayıs	115.641.393	3,8	92.724.123	4,8
	Haziran	116.782.452	1,0	94.058.913	1,4
	Temmuz	123.008.664	5,3	98.868.200	5,1
	Ağustos	128.175.300	4,2	103.348.175	4,5
	Eylül	129.861.103	1,3	107.361.145	3,9
	Ekim	132.712.337	2,2	109.397.718	1,9
	Kasım	136.291.046	2,7	111.724.697	2,1
	Aralık	145.191.416	6,5	120.994.175	8,3

Kaynak: TCMB

(1): Yurtiçi yerleşiklere ait toplam YTL mevduat.

(2): Mevduat bankaları yurtiçi kredileri.

TABLO: 24
MEVDUAT VE BANKA KREDİLERİ

(Bin YTL)							
Yıllar	Dönemler	Mevduat (1)			Banka Kredileri (2)		
		Değer	Bir Önceki Döneme Göre Değişim (%)	Geçen Yılın Aynı Dönemine Göre Değişim (%)	Değer	Bir Önceki Döneme Göre Değişim (%)	Geçen Yılın Aynı Dönemine Göre Değişim (%)
2004	I. Dönem	86.404.804	14,2	47,4	53.444.288	11,3	46,2
	II. Dönem	89.872.991	4,0	42,4	64.266.879	20,3	73,3
	III. Dönem	94.612.886	5,3	35,6	69.452.384	8,1	70,0
	IV. Dönem	103.240.239	9,1	36,4	78.247.697	12,7	63,0
2005	I. Dönem	106.943.169	3,6	23,8	82.348.193	5,2	54,1
	II. Dönem	116.782.452	9,2	29,9	94.058.913	14,2	46,4
	III. Dönem	129.861.103	11,2	37,3	107.361.145	14,1	54,6
	IV. Dönem	145.191.416	11,8	40,6	120.994.175	12,7	54,6

Kaynak: TCMB

(1): Yurtiçi yerleşiklere ait toplam YTL mevduat.

(2): Mevduat bankaları yurtiçi kredileri.

Son üç aylık dönem sonunda toplam mevduat geçen yılın aynı dönemine göre % 40,6'lık artışla 145.191,4 milyon YTL, banka kredileri de % 54,6'lık artışla 120.994,2 milyon YTL olmuştur.

Brüt uluslararası rezervler 2005 yılının ilk üç aylık dönemi sonunda geçen yılın aynı dönemine göre % 24,6'lık artışla 57.936 milyon dolara yükselmiştir. Bu dönemde bankalar+katılım bankaları döviz rezervleri % 47,8'lik artışla 18.301 milyon dolara, Merkez Bankası döviz rezervleri % 16,7'lik artışla 38.000 milyon dolara ve altın rezervleri % 4,9'luk artışla 1.635 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 25).

2005 yılının ikinci üç aylık dönemi sonunda brüt uluslararası rezervler geçen yılın aynı dönemine göre % 27,1'lik artışla 60.786 milyon dolara yükselmiştir. Aynı dönemde bankalar+katılım bankaları döviz rezervleri % 43,8'lik artışla 19.953 milyon dolar, Merkez Bankası döviz rezervleri % 21,2'lik artışla 39.237 milyon dolar, altın rezervleri de % 1'lik artışla 1.596 milyon dolar olmuştur.

Brüt uluslararası rezervler 2005 yılının üçüncü üç aylık dönemi sonunda geçen yılın aynı dönemine göre % 29'luk artışla 68.773 milyon dolara yükselmiştir. Bu dönem-

TABLO: 25
ULUSLARARASI REZERVLER

	2004				2005			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Altın	1.558	1.580	1.474	1.635	1.635	1.596	1.767	1.915
Bir Önceki Döneme	21,8	1,4	-6,7	10,9	0,0	-2,4	10,7	8,4
Göre Değişim (%)								
Geçen Yılın Aynı	21,8	23,5	15,2	27,8	4,9	1,0	19,9	17,1
Dönemine Göre Değişim (%)								
Merkez Bankası	32.552	32.374	34.236	36.006	38.000	39.237	41.769	50.518
Bir Önceki Döneme	-3,2	-0,5	5,8	5,2	5,5	3,3	6,5	20,9
Göre Değişim (%)								
Geçen Yılın Aynı	22,1	12,2	1,1	7,0	16,7	21,2	22,0	40,3
Dönemine Göre Değişim (%)								
Bankalar + Katılım Bankaları	12.381	13.872	17.615	21.108	18.301	19.953	25.237	22.633
Bir Önceki Döneme	-16,8	12,0	27,0	19,8	-13,3	9,0	26,5	-10,3
Göre Değişim (%)								
Geçen Yılın Aynı	58,2	49,6	62,1	41,9	47,8	43,8	43,3	7,2
Dönemine Göre Değişim (%)								
Toplam Brüt Rezerv	46.491	47.826	53.325	58.749	57.936	60.786	68.773	75.066
Bir Önceki Döneme	-6,6	2,9	11,5	10,2	-1,4	4,9	13,1	9,2
Göre Değişim (%)								
Geçen Yılın Aynı	30,0	21,4	15,9	18,0	24,6	27,1	29,0	27,8
Dönemine Göre Değişim (%)								

Kaynak: TCMB

de bankalar+katılım bankaları döviz rezervleri % 43,3'lük artışla 25.237 milyon dolara, Merkez Bankası döviz rezervleri % 22'lik artışla 41.769 milyon dolara ve altın rezervleri % 19,9'luk artışla 1.767 milyon dolara yükselmiştir.

2005 yılının son üç aylık dönemi sonunda brüt uluslararası rezervler geçen yılın aynı dönemine göre % 27,8'lik artışla 75.066 milyon dolara yükselmiştir. Bu dönemde bankalar+katılım bankaları döviz rezervleri % 7,2'lik artışla 22.633 milyon dolara, Merkez Bankası döviz rezervleri % 40,3'lük artışla 50.518 milyon dolara ve altın rezervleri % 17,1'lik artışla 1.915 milyon dolara yükselmiştir.

F. KAMU MALİYESİ

2005 yılında 2004 yılına göre konsolide bütçe gelirleri % 21,8 artarak 134.819,2 milyon YTL'ye, konsolide bütçe harcamaları % 2,5 artarak 144.562,3 milyon YTL'ye yükselmiş, bütçe açığı % 67,8 azalarak 9.743,1 milyon YTL'ye gerilemiştir (Tablo 26).

TABLO: 26
KONSOLİDE BÜTÇE

Bütçe Türü	(Aralık Sonu İtibariyle, Bin YTL)								
	Giderler			Gelirler			Bütçe Dengesi		
	2004	2005	Değişim (%)	2004	2005	Değişim (%)	2004	2005	Değişim (%)
Genel Bütçe	139.224.735	141.663.513	1,8	108.940.174	132.658.473	21,8	-30.284.561	-9.005.040	-70,3
Katma Bütçe	13.714.756	14.580.722	6,3	13.850.787	14.587.591	5,3	136.031	6.869	-95,0
Hazine Yardımı	-11.918.631	-11.681.945	-2,0	-12.070.102	-12.426.833	3,0	-151.471	-744.888	391,8
Konsolide Bütçe	141.020.860	144.562.290	2,5	110.720.859	134.819.231	21,8	-30.300.001	-9.743.059	-67,8

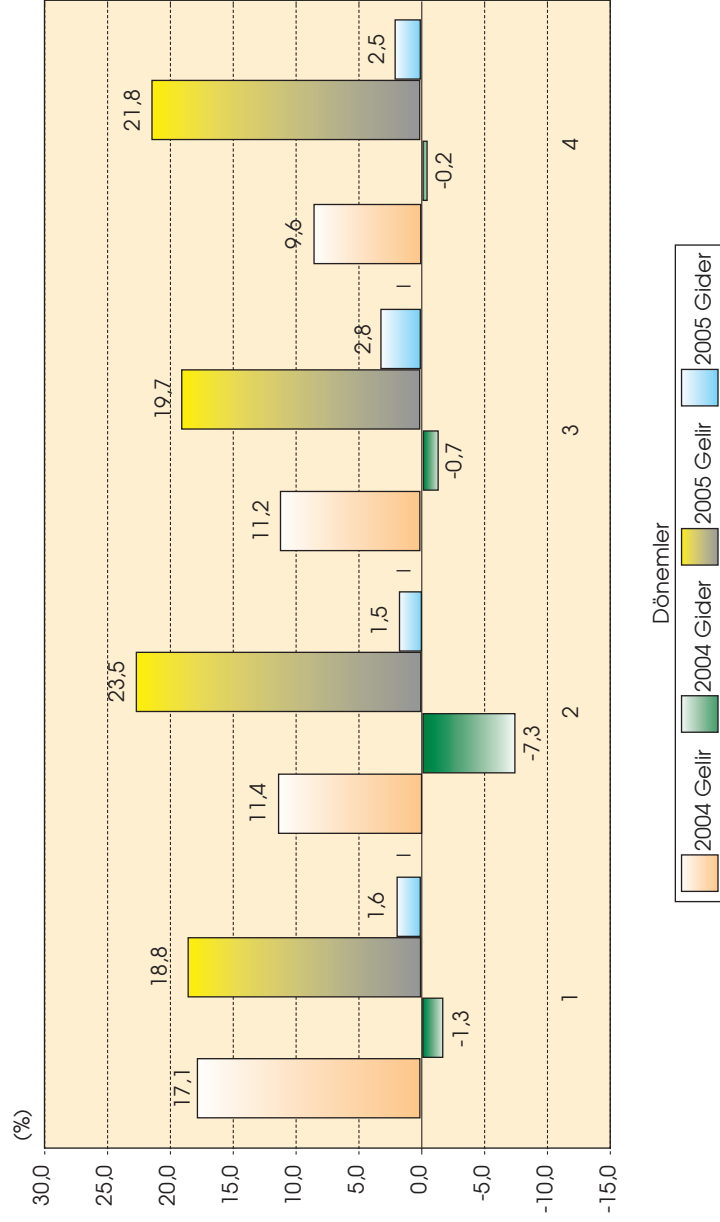
Kaynak: MB

a. Harcamalar

2005 yılında konsolide bütçe harcamaları 144.562,3 milyon YTL olmuştur. Bunun 45.679,5 milyon YTL'lik kısmını faiz harcamaları, 98.882,8 milyon YTL'lik kısmını da faiz dışı harcamalar oluşturmuştur (Tablo 27).

Konsolide bütçe harcamaları içinde personel harcamalarının payı % 22, cari transferlerin payı % 24,3, iç borç faizi ödemelerinin payı % 27,2, dış borç faizi ödemelerinin payı da % 4,3 olmuştur.

Grafik: 8 KONSOLİDE BÜTÇE GELİR VE GİDERLERİ
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

TABLO: 27
KONSOLİDE BÜTÇE HARCAMALARI

(Aralık Sonu İtibariyle, Bin YTL)			
Harcama Türü	2004	2005	Değişim (%)
Harcamalar	141.020.860	144.562.290	2,5
Faiz Hariç Harcamalar	84.532.370	98.882.758	17,0
Personel	28.947.995	31.855.812	10,0
Sos. Güv. Kur. Devlet Primi	4.024.011	4.532.998	12,6
Mal ve Hizmet Alımları	12.683.651	14.289.862	12,7
Cari Transferler	27.682.899	35.190.444	27,1
Sermaye Giderleri	8.050.334	9.683.664	20,3
Sermaye Transferleri	437.298	1.545.598	253,4
Borç Verme	2.668.958	1.784.380	-33,1
Yedek Ödenekler	37.224	0	-
Faiz Harcamaları	56.488.490	45.679.532	-19,1
İç Borç Faizi	50.052.872	39.269.565	-21,5
Dış Borç Faizi	6.056.689	6.223.475	2,8

Kaynak: MB

b. Gelirler

2005 yılında konsolide bütçe gelirleri 134.819,2 milyon YTL olmuştur. Konsolide bütçe gelirleri içinde vergi gelirlerinin payı % 79,3, vergi dışı gelirlerin payı % 17,2, sermaye gelirlerinin payı % 1,5, alınan bağış ve yardımların payı % 0,4, katma bütçe gelirlerinin payı da % 1,6 olarak gerçekleşmiştir (Tablo 28).

TABLO: 28
KONSOLİDE BÜTÇE GELİRLERİ

(Aralık Sonu İtibariyle, Bin YTL)			
Gelir Türü	2004	2005	Değişim (%)
Gelirler	110.720.859	134.819.231	21,8
Genel Bütçe Gelirleri	108.940.174	132.658.473	21,8
Vergi Gelirleri	90.076.861	106.932.118	18,7
Vergi Dışı Gelirler	17.500.089	23.197.650	32,6
Sermaye Gelirleri	161.194	2.042.359	1.167,0
Alınan Bağış ve Yardımlar	1.202.030	486.346	-59,5
Katma Bütçe Öz Gelirleri	1.780.685	2.160.758	21,3

Kaynak: MB

c. Bütçe Açığı

2005 yılında konsolide bütçe açığı 9.743,1 milyon YTL, konsolide bütçe nakit açığı ise 10.345 milyon YTL olmuştur (Tablo 29).

TABLO: 29
KONSOLİDE BÜTÇE NAKİT DENGESİ

	(Bin YTL)	
	2004	2005
	Yıl Sonu	Aralık Sonu
Bütçe Dengesi	-30.300.001	-9.743.059
Borçlar	6.671.467	6.023.230
Bütçe Emanetleri	401.053	352.640
Emanetler	715.897	250.931
Ödenecek Vergi ve Fonlar	53.281	-119.635
Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	49.069	2.280
Mahalli İdareler ve Fon Payları	360.624	841.791
Ödenecek Çekler	-364.132	1.081.938
Diğer	5.455.675	3.613.285
Alacaklar	-7.995.099	-6.625.209
Nakit Dengesi	-31.623.633	-10.345.038

Kaynak: MB

G. DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER

2005 yılında ihracat 2004 yılına göre % 16,2 artarak 73.390 milyon dolara, ithalat % 19,5 artarak 116.537 milyon dolara yükselmiştir. Dış ticaret hacmi % 18,2 artarak 189.927 milyon dolar, dış ticaret açığı da % 25,5 artarak 43.147 milyon dolar olmuştur. İhracatın ithalatı karşılama oranı % 64,8'den % 63'e gerilemiştir (Tablo 30).

TABLO: 30
DIŞ TİCARET

(Milyon \$)

Yıllar	Aylar	İHRACAT				İTHALAT			
		Geçen Yılın Aynı		Geçen Yılın Aynı		Geçen Yılın Aynı		Geçen Yılın Aynı	
		Değer	Ayına Göre Değişim (%)	Kümülatif	Ayına Göre Değişim (%)	Değer	Ayına Göre Değişim (%)	Kümülatif	Ayına Göre Değişim (%)
2004	Ocak	4.620	30,7	4.620	30,7	6.330	43,0	6.330	43,0
	Şubat	3.665	25,4	8.285	28,3	6.139	46,7	12.469	44,8
	Mart	5.218	33,5	13.503	30,3	8.452	46,8	20.921	45,6
	Nisan	5.072	38,5	18.575	32,4	7.932	52,2	28.853	47,4
	Mayıs	5.170	33,9	23.745	32,7	7.991	44,5	36.844	46,7
	Haziran	5.284	39,2	29.029	33,9	8.468	47,9	45.312	46,9
	Temmuz	5.632	33,0	34.661	33,7	8.728	39,3	54.040	45,6
	Ağustos	4.708	23,0	39.369	32,3	7.883	31,9	61.923	43,7
	Eylül	5.656	37,4	45.025	33,0	8.487	36,8	70.410	42,9
	Ekim	5.867	21,6	50.892	31,5	8.088	23,0	78.498	40,5
	Kasım	5.734	44,4	56.626	32,7	8.568	63,4	87.066	42,5
	Aralık	6.541	42,4	63.167	33,7	10.474	27,2	97.540	40,7
2005	Ocak	4.997	8,2	4.997	8,2	7.213	13,9	7.213	13,9
	Şubat	5.652	54,2	10.649	28,5	8.323	35,6	15.536	24,6
	Mart	6.592	26,3	17.241	27,7	10.196	20,6	25.732	23,0
	Nisan	6.128	20,8	23.369	25,8	9.595	21,0	35.327	22,4
	Mayıs	5.977	15,6	29.346	23,6	9.812	22,8	45.139	22,5
	Haziran	6.035	14,2	35.381	21,9	9.867	16,5	55.006	21,4
	Temmuz	5.763	2,3	41.144	18,7	9.596	9,9	64.602	19,5
	Ağustos	5.552	17,9	46.696	18,6	10.270	30,3	74.872	20,9
	Eylül	6.814	20,5	53.510	18,8	10.361	22,1	85.233	21,1
	Ekim	6.771	15,4	60.281	18,4	10.068	24,5	95.301	21,4
	Kasım	5.935	3,5	66.216	16,9	9.646	12,6	104.947	20,5
	Aralık	7.174	9,7	73.390	16,2	11.590	10,7	116.537	19,5

Kaynak: TÜİK

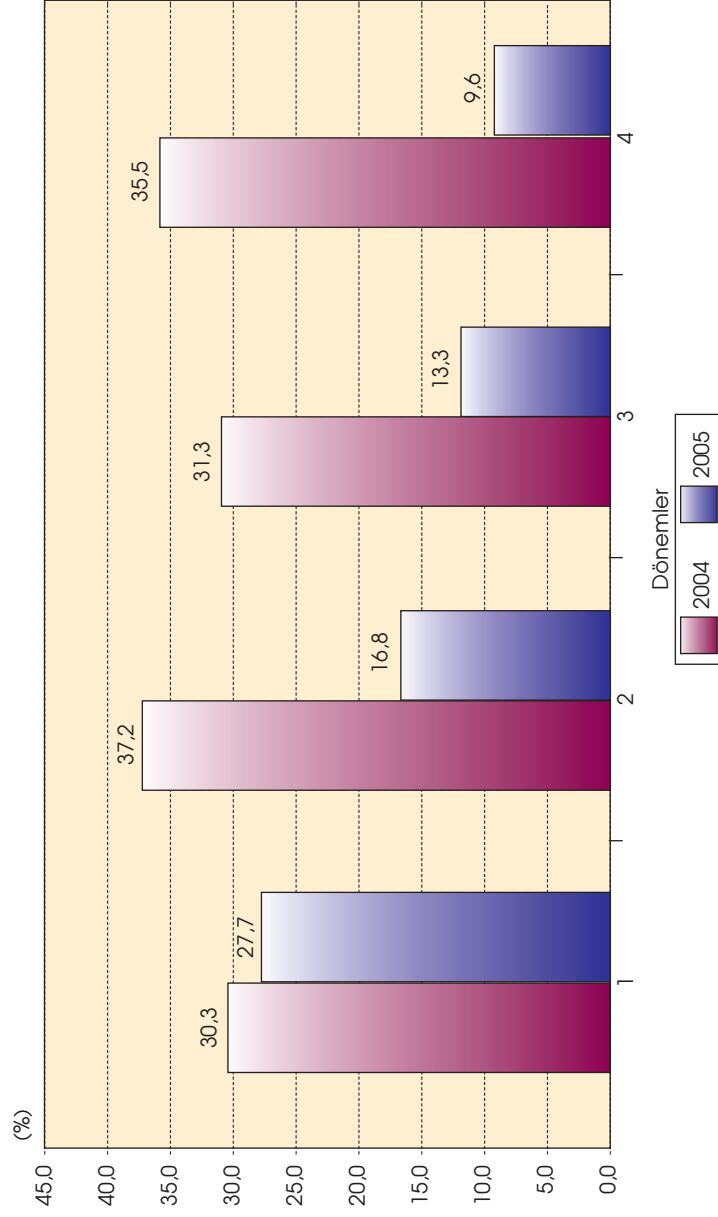
a. İhracat

İhracat 2005 yılında geçen yıla göre % 16,2'lik artışla 63.167,2 milyon dolardan 73.389,9 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 31).

Tarım ve ormancılık ürünleri ihracatı % 30,7'lik artışla 3.321,5 milyon dolara, balıkçılık ürünleri ihracatı % 34,2'lik artışla 138,4 milyon dolara, madencilik ve taşocakçılığı ürünleri ihracatı % 24,6'lık artışla 808,8 milyon dolara, imalat sanayi ürünleri ihracatı % 15,4'lük artışla 68.736,8 milyon dolara, bunların dışında kalan malların ihracatı da % 30,8'lik artışla 384,4 milyon dolara yükselmiştir.

Toplam ihracatın % 4,5'i tarım ve ormancılık ürünleri, % 0,2'si balıkçılık ürünleri, % 1,1'i madencilik ve taşocakçılığı ürünleri, % 93,7'si imalat sanayi ürünleri, % 0,5'i de bunların dışında kalan ürünlerin ihracatından oluşmuştur.

Grafik: 9 İHRACAT
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

TABLO: 31
SEKTÖRLERE GÖRE İHRACAT

(Bin \$)

	Ocak-Aralık				
	2004		2005		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
Genel Toplam	63.167.153	100,0	73.389.867	100,0	16,2
Tarım ve Ormancılık	2.541.777	4,0	3.321.510	4,5	30,7
Balıkçılık	103.118	0,2	138.384	0,2	34,2
Madencilik ve Taşocakçılığı	649.237	1,0	808.793	1,1	24,6
İmalat	59.579.116	94,3	68.736.758	93,7	15,4
Diğer	293.905	0,5	384.422	0,5	30,8

Kaynak: TÜİK

2005 yılında yatırım malları ihracatı % 22,3'lük artışla 7.989,7 milyon dolara, ara malları ihracatı % 16,6'lık artışla 30.248 milyon dolara, tüketim malları ihracatı % 14,1'lik artışla 34.798,7 milyon dolara, bunların dışında kalan malların ihracatı da % 87,2'lik artışla 353,4 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 32).

TABLO: 32
ANA MAL GRUPLARINA GÖRE İHRACAT

(Bin \$)

	Ocak-Aralık				
	2004		2005		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
Genel Toplam	63,167,153	100,0	73,389,867	100,0	16,2
Yatırım (Sermaye) Malları	6,530,838	10,3	7,989,721	10,9	22,3
Ara (Ham Madde) Malları	25,945,606	41,1	30,248,020	41,2	16,6
Tüketim Malları	30,501,889	48,3	34,798,683	47,4	14,1
Diğer	188,820	0,3	353,443	0,5	87,2

Kaynak: TÜİK

Toplam ihracat içinde yatırım mallarının payı % 10,9, ara mallarının payı % 41,2, tüketim mallarının payı % 47,4, bunların dışında kalan malların payı da % 0,5 olmuştur.

2005 yılında yapılan toplam 73.389,9 milyon dolarlık ihracatın 38.391,2 milyon dolarlık kısmı Avrupa Birliği ülkelerine, 2.967,7 milyon dolarlık kısmı Türkiye Serbest Bölgelerine, 32.031 milyon dolarlık kısmı da diğer ülkelere yapılmıştır (Tablo 33).

2004 yılında % 54,5 olan Avrupa Birliği ülkelerine yapılan ihracatın toplam ihracat içindeki payı 2005 yılında % 52,3'e, Türkiye Serbest Bölgelerine yapılan ihracatın

payı % 4,1'den % 4'e gerilerken, diğer ülkelere yapılan ihracatın payı % 41,4'den % 43,6'ya yükselmiştir.

TABLO: 33
ÜLKE GRUPLARINA GÖRE İHRACAT

	(Bin \$)				
	Ocak-Aralık				
	2004		2005		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
GENEL TOPLAM	63.167.153	100,0	73.389.867	100,0	16,2
A- AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ	34.451.047	54,5	38.391.156	52,3	11,4
1- Avrupa Birliği Ülkeleri (15)	32.589.043	51,6	35.864.134	48,9	10,0
2- Avrupa Birliği Ülkeleri (10)	1.862.004	2,9	2.527.023	3,4	35,7
B- TÜRKİYE SERBEST BÖLGELERİ	2.563.637	4,1	2.967.697	4,0	15,8
C- DİĞER ÜLKELER	26.152.469	41,4	32.031.014	43,6	22,5
1-Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	6.637.221	10,5	8.792.269	12,0	32,5
2- Afrika Ülkeleri	2.968.147	4,7	3.626.437	4,9	22,2
3- Amerika Ülkeleri	5.733.174	9,1	5.948.294	8,1	3,8
4- Asya Ülkeleri	10.465.405	16,6	13.185.769	18,0	26,0
5- Avustralya ve Yeni Zelanda	264.495	0,4	270.776	0,4	2,4
6- Diğer Ülkeler	84.026	0,1	207.468	0,3	146,9
Seçilmiş Ülke Grupları					
OECD Ülkeleri	40.518.488	64,1	44.333.975	60,4	9,4
EFTA Ülkeleri	666.588	1,1	820.837	1,1	23,1
Karadeniz Ekonomik İşbirliği	6.778.995	10,7	8.611.928	11,7	27,0
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı	2.206.321	3,5	2.661.840	3,6	20,6
Bağımsız Devletler Topluluğu	3.961.619	6,3	5.051.238	6,9	27,5
Türk Cumhuriyetleri	1.194.307	1,9	1.408.248	1,9	17,9
İslam Konferansı Teşkilatı	10.214.345	16,2	13.033.590	17,8	27,6

Kaynak: TÜİK

b. İthalat

İthalat 2005 yılında bir önceki yıla göre % 19,5'lik artışla 97.539,8 milyon dolardan 116.537,1 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 34).

Tarım ve ormancılık ürünleri ithalatı % 1,4'lük artışla 2.796,7 milyon dolara, balıkçılık ürünleri ithalatı % 207,5'lik artışla 24,2 milyon dolara, madencilik ve taşocakçılığı ürünleri ithalatı % 48,6'lık artışla 16.319,6 milyon dolara, imalat sanayi ürünleri ithalatı % 16,9'luk artışla 94.003,9 milyon dolara, bunların dışında kalan malların ithalatı da % 1,4'lük artışla 3.392,7 milyon dolara yükselmiştir.

TABLO: 34
SEKTÖRLERE GÖRE İTHALAT

	(Bin \$)				
	Ocak-Aralık				
	2004		2005		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
Genel Toplam	97.539.766	100,0	116.537.111	100,0	19,5
Tarım ve Ormancılık	2.757.392	2,8	2.796.728	2,4	1,4
Balıkçılık	7.868	0,0	24.193	0,0	207,5
Madencilik ve Taşocakçılığı	10.980.937	11,3	16.319.571	14,0	48,6
İmalat	80.447.302	82,5	94.003.900	80,7	16,9
Diğer	3.346.267	3,4	3.392.719	2,9	1,4

Kaynak: TÜİK

Toplam ithalatın % 2,4'ünü tarım ve ormancılık ürünleri, % 14'ünü madencilik ve taş ocakçılığı ürünleri, % 80,7'sini imalat sanayi ürünleri, % 2,9'unu da bunların dışında kalan ürünlerin ithalatı oluşturmuştur.

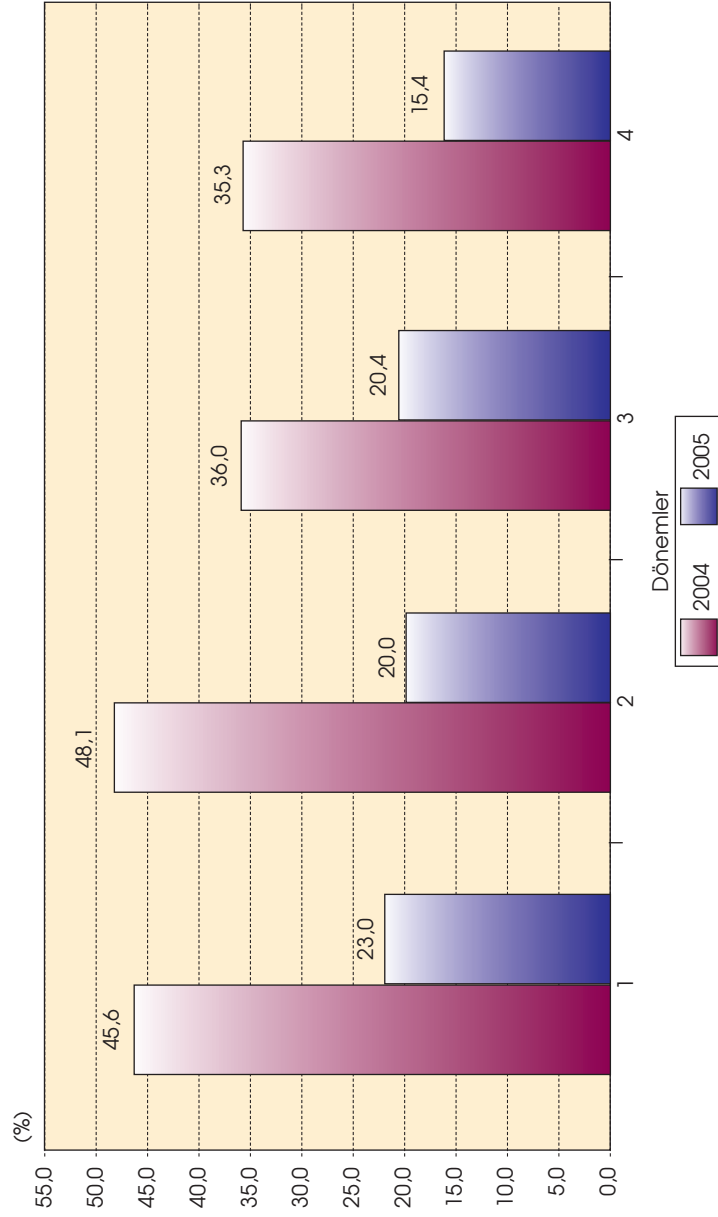
2005 yılında yatırım malları ithalatı % 16,9'luk artışla 20.341,4 milyon dolara, ara malları ithalatı % 20,9'luk artışla 81.666,1 milyon dolara, tüketim malları ithalatı % 15,4'lük artışla 13.962,3 milyon dolara, bunların dışında kalan malların ithalatı da % 15,2'lik artışla 567,3 milyon dolara yükselmiştir. Toplam ithalat içinde yatırım mallarının payı % 17,5, ara mallarının payı % 70,1, tüketim mallarının payı % 12, bunların dışında kalan malların payı da % 0,5 olmuştur (Tablo 35).

TABLO: 35
ANA MAL GRUPLARINA GÖRE İTHALAT

	(Bin \$)				
	Ocak-Aralık				
	2004		2005		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
Genel Toplam	97.539.766	100,0	116.537.111	100,0	19,5
Yatırım (Sermaye) Malları	17.397.440	17,8	20.341.354	17,5	16,9
Ara (Ham Madde) Malları	67.549.436	69,3	81.666.141	70,1	20,9
Tüketim Malları	12.100.277	12,4	13.962.270	12,0	15,4
Diğer	492.612	0,5	567.345	0,5	15,2

Kaynak: TÜİK

Grafik: 10 İTHALAT
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

2005 yılında yapılan toplam 116.537,1 milyon dolarlık ithalatın 49.144,2 milyon dolarlık kısmı Avrupa Birliği ülkelerinden, 758,3 milyon dolarlık kısmı Türkiye Serbest Bölgelerinden, 66.634,6 milyon dolarlık kısmı diğer ülkelerden yapılmıştır (Tablo 36).

TABLO: 36
ÜLKE GRUPLARINA GÖRE İTHALAT

	(Bin \$)				
	Ocak-Aralık				
	2004		2005		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
GENEL TOPLAM	97.539.766	100,0	116.537.111	100,0	19,5
A- AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ	45.443.720	46,6	49.144.189	42,2	8,1
1- Avrupa Birliği Ülkeleri (15)	42.359.420	43,4	45.397.820	39,0	7,2
2- Avrupa Birliği Ülkeleri (10)	3.084.299	3,2	3.746.369	3,2	21,5
B- TÜRKİYE SERBEST BÖLGELERİ	811.460	0,8	758.282	0,7	-6,6
C- DİĞER ÜLKELER	51.284.586	52,6	66.634.640	57,2	29,9
1- Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	18.415.950	18,9	23.805.698	20,4	29,3
2- Afrika Ülkeleri	4.820.380	4,9	6.037.388	5,2	25,2
3- Amerika Ülkeleri	6.594.661	6,8	7.813.640	6,7	18,5
4- Asya Ülkeleri	21.085.234	21,6	28.498.476	24,5	35,2
5- Avustralya ve Yeni Zelanda	301.553	0,3	321.080	0,3	6,5
6- Diğer Ülkeler	66.810	0,1	158.356	0,1	137,0
Seçilmiş Ülke Grupları					
OECD Ülkeleri	59.649.528	61,2	66.012.454	56,6	10,7
EFTA Ülkeleri	3.911.430	4,0	4.438.090	3,8	13,5
Karadeniz Ekonomik İşbirliği	15.368.136	15,8	20.424.862	17,5	32,9
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı	3.217.953	3,3	5.104.310	4,4	58,6
Bağımsız Devletler Topluluğu	12.926.894	13,3	17.196.806	14,8	33,0
Türk Cumhuriyetleri	753.526	0,8	1.263.851	1,1	67,7
İslam Konferansı Teşkilatı	10.630.643	10,9	14.440.624	12,4	35,8

Kaynak: TÜİK

2004 yılında % 46,6 olan Avrupa Birliği ülkelerinden yapılan ithalatın toplam ithalat içindeki payı 2005 yılında % 42,2'ye, Türkiye Serbest Bölgelerinden yapılan ithalatın payı % 0,8'den % 0,7'ye gerilerken, diğer ülkelerden yapılan ithalatın payı ise % 52,6'dan % 57,2'ye yükselmiştir.

c. Döviz Kurları

Amerikan Doları bir önceki yılın aynı dönemine göre nominal olarak 2005 yılının Ocak-Mart döneminde % 0,5, Nisan-Haziran döneminde % 6,2, Temmuz-Eylül döneminde % 9,3, Ekim-Aralık 2005 döneminde de % 6,3 değer kaybetmiştir. Reel olarak ise Ocak-Mart döneminde % 10,2, Nisan-Haziran döneminde % 12, Temmuz-Eylül döneminde % 13,1, Ekim-Aralık döneminde de % 8,4 değer kaybına uğramıştır (Tablo 37).

Ocak-Mart döneminde nominal olarak % 4,3 değer kazanan Euro, Nisan-Haziran döneminde % 1,8, Temmuz-Eylül döneminde % 9,4, Ekim-Aralık döneminde de % 13,8 değer kaybetmiştir. Reel olarak Ocak-Mart döneminde % 5,9, Nisan-Haziran döneminde % 7,9, Temmuz-Eylül döneminde % 13,2, Ekim-Aralık döneminde de % 15,8 değer kaybetmiştir.

Bu gelişmelere bağlı olarak 2005 yılında bir önceki yıla göre Amerikan Doları nominal olarak % 5,7, reel olarak % 10,9 değer kaybına uğrarken, Euro nominal olarak % 5,5, reel olarak da % 10,8 değer kaybetmiştir.

d. Ödemeler Dengesi

2004 yılında 15.604 milyon dolar olan cari işlemler açığı 2005 yılında % 48 artarak 23.091 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 38).

Ödemeler dengesi tablosunda yer aldığı şekliyle, 2004 yılında 23.878 milyon dolar olan dış ticaret açığı, 2005 yılında % 37,3 artarak 32.779 milyon dolara yükselmiştir.

2005 yılında işçi gelirleri bir önceki yıla göre % 5,8'lik artışla 804 milyon dolardan 851 milyon dolara yükselmiştir. Turizm gelirleri % 14,2'lik artışla 18.152 milyon dolara, turizm giderleri de % 13,8'lik artışla 2.872 milyon dolara yükselmiştir. Buna bağlı olarak net turizm gelirleri % 14,3 artarak 15.280 milyon dolar olmuştur.

2004 yılında 17.678 milyon dolar fazla veren finans hesabı, 2005 yılında 43.845 milyon dolar fazla vermiştir.

2005 yılında doğrudan yatırımlar 8.638 milyon dolar, portföy yatırımları 13.437 milyon dolar net girişle sonuçlanmıştır.

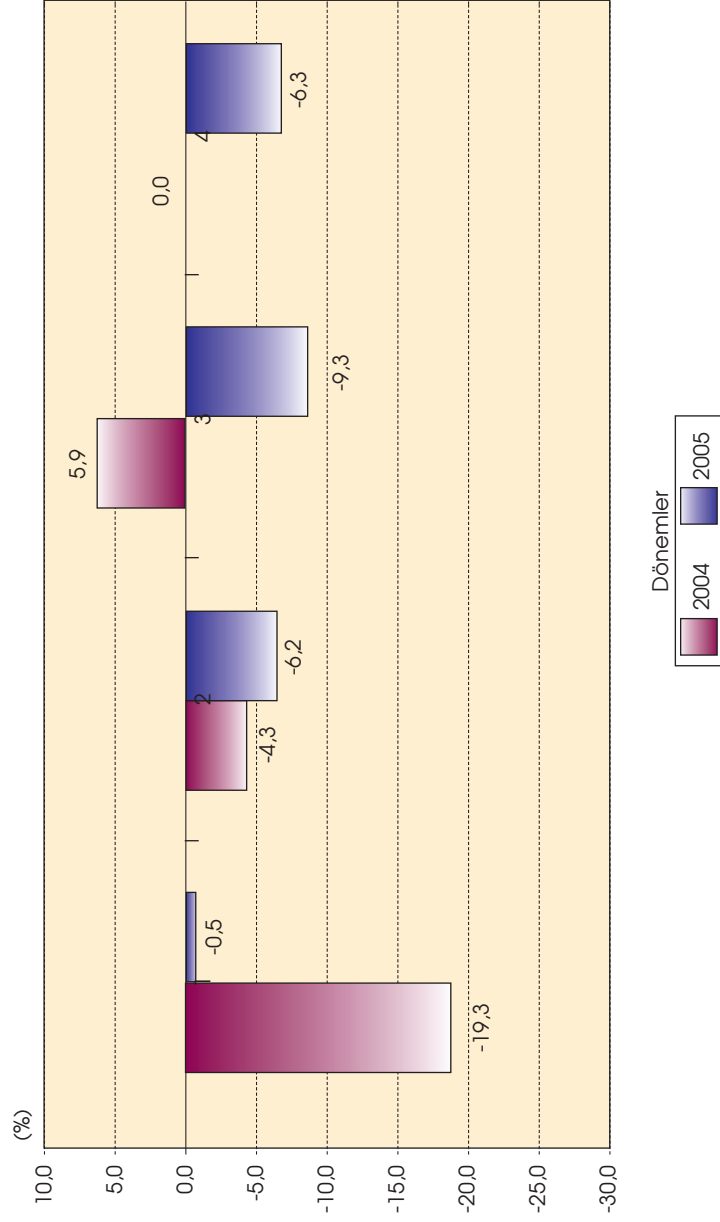
Döviz gelirleri geçen yıla göre % 15'lik artışla 93.753 milyon dolardan 107.861 milyon dolara, döviz giderleri de % 19,7'lik artışla 109.357 milyon dolardan 130.952 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 39).

TABLO: 37
DÖVİZ KURLARI
(Aylık Ortalama)

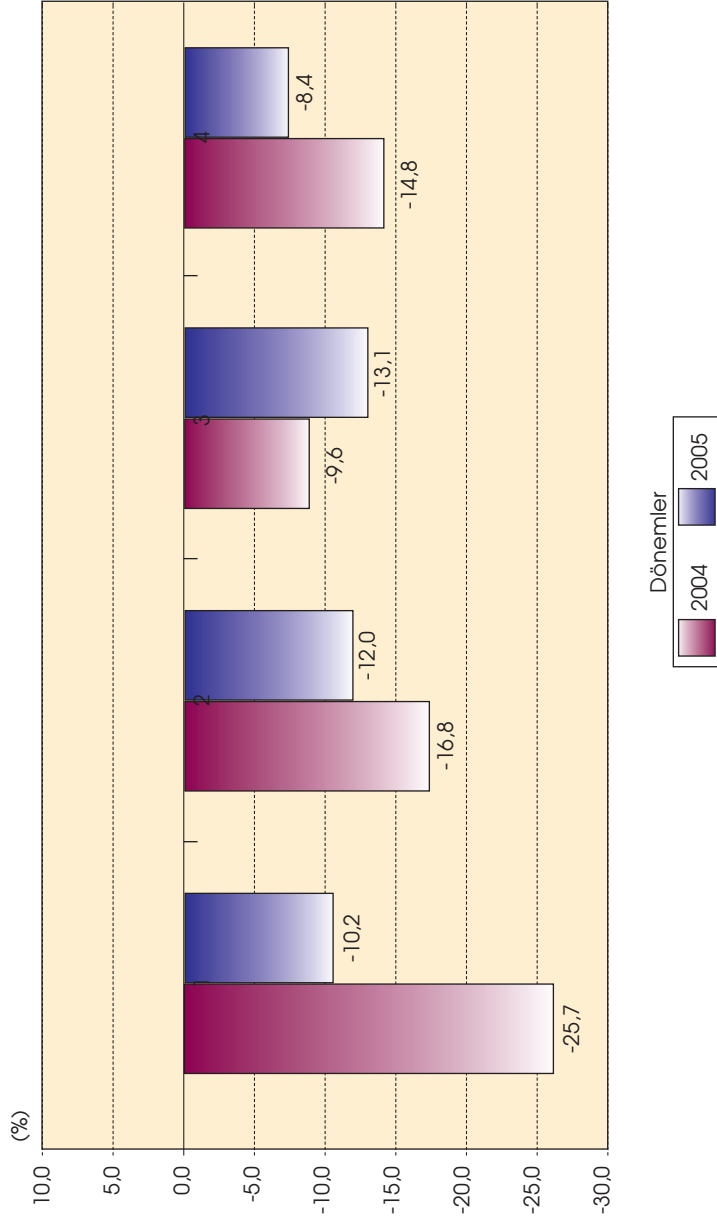
Yıllar	Aylar	ABD Doları \$	Euro €	ÜFE		Nominal Değişim		Reel Değişim	
				2003=100	Değişim	\$	€	\$	€
2004	Ocak	1,34342	1,69622	107,17	3,8	-6,0	-3,2	-9,4	-6,7
	Şubat	1,32383	1,67735	107,40	0,2	-1,5	-1,1	-1,7	-1,3
	Mart	1,31586	1,61546	108,03	0,6	-0,6	-3,7	-1,2	-4,3
	Nisan	1,35137	1,62348	110,49	2,3	2,7	0,5	0,4	-1,7
	Mayıs	1,50134	1,80155	115,50	4,5	11,1	11,0	6,3	6,2
	Haziran	1,48875	1,80775	116,43	0,8	-0,8	0,3	-1,6	-0,5
	Temmuz	1,44824	1,77742	115,56	-0,7	-2,7	-1,7	-2,0	-0,9
	Ağustos	1,46737	1,78805	116,69	1,0	1,3	0,6	0,3	-0,4
	Eylül	1,49834	1,82860	117,53	0,7	2,1	2,3	1,4	1,5
	Ekim	1,48478	1,85013	120,43	2,5	-0,9	1,2	-3,3	-1,3
	Kasım	1,44542	1,87354	120,43	0,0	-2,7	1,3	-2,7	1,3
	Aralık	1,39334	1,86593	119,13	-1,1	-3,6	-0,4	-2,6	0,7
	Yıllık	1,42184	1,76712	114,57	14,6	-5,0	4,7	-17,1	-8,6
2005	Ocak	1,35004	1,77874	118,64	-0,4	-3,1	-4,7	-2,7	-4,3
	Şubat	1,31016	1,70398	118,77	0,1	-3,0	-4,2	-3,1	-4,3
	Mart	1,30496	1,72190	120,27	1,3	-0,4	1,1	-1,6	-0,2
	Nisan	1,35351	1,75201	121,72	1,2	3,7	1,7	2,5	0,5
	Mayıs	1,36505	1,73756	121,96	0,2	0,9	-0,8	0,7	-1,0
	Haziran	1,35468	1,65011	121,38	-0,5	-0,8	-5,0	-0,3	-4,6
	Temmuz	1,33273	1,60505	120,48	-0,7	-1,6	-2,7	-0,9	-2,0
	Ağustos	1,33663	1,64355	121,73	1,0	0,3	2,4	-0,7	1,3
	Eylül	1,33421	1,63645	122,68	0,8	-0,2	-0,4	-1,0	-1,2
	Ekim	1,35120	1,62422	123,52	0,7	1,3	-0,7	0,6	-1,4
	Kasım	1,35369	1,59550	122,35	-0,9	0,2	-1,8	1,1	-0,8
	Aralık	1,34571	1,59610	122,30	0,0	-0,6	0,0	-0,5	0,1
	Yıllık	1,34105	1,67043	121,32	5,9	-5,7	-5,5	-10,9	-10,8

Kaynak: TCMB

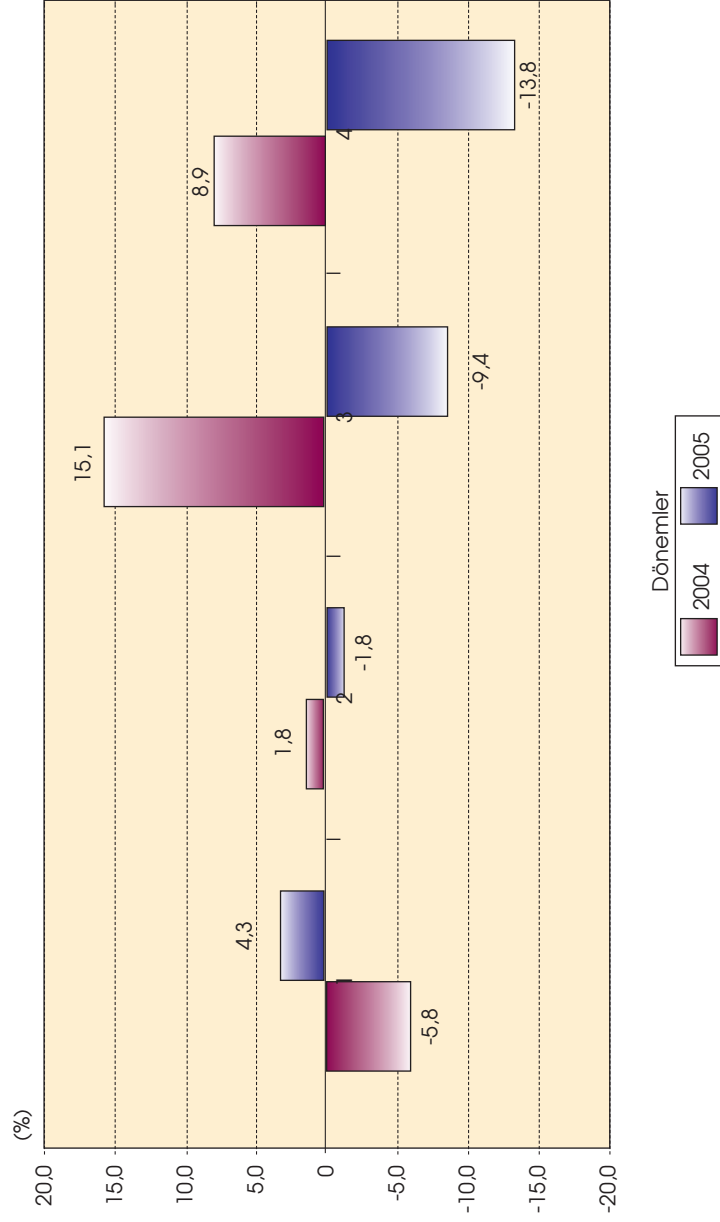
Grafik: 11 NOMİNAL DÖVİZ KURLARI (TL/DOLAR)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

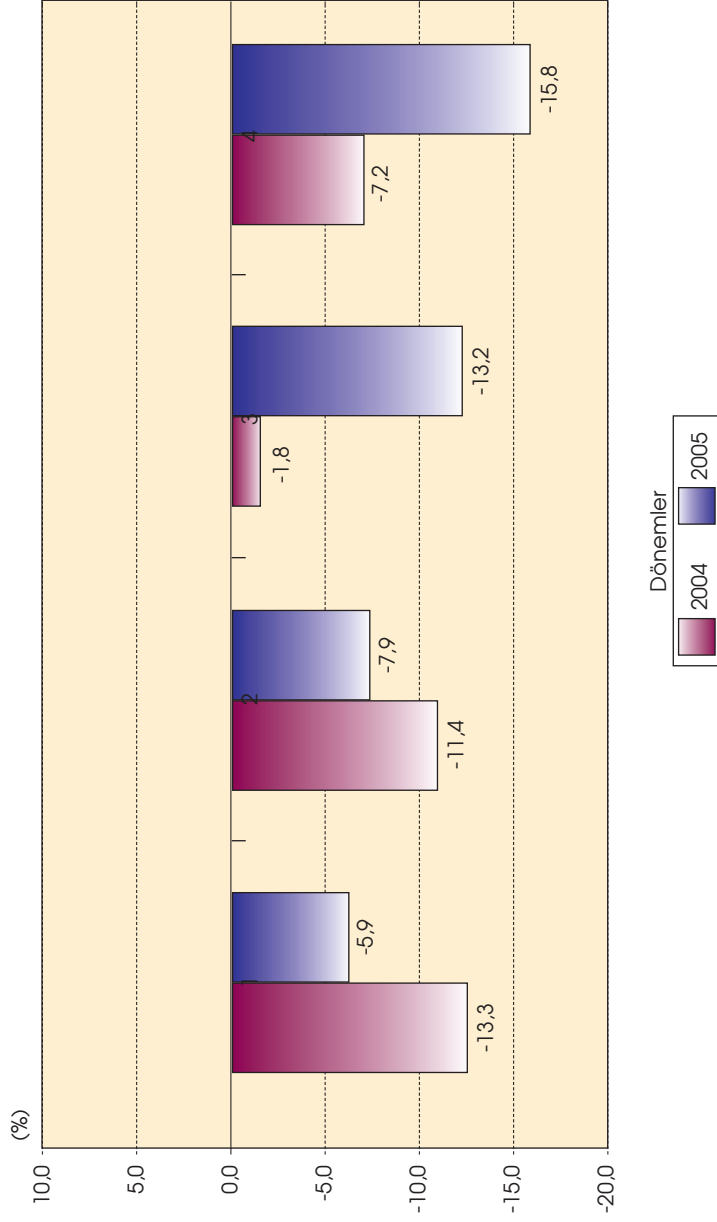
Grafik: 12 REEL DÖVİZ KURLARI (TL/DOLAR)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Grafik: 13 NOMİNAL DÖVİZ KURLARI (TL/EURO)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Grafik: 14 REEL DÖVİZ KURLARI (TL/EURO)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

TABLO: 38
ÖDEMELER DENGESİ

(Milyon \$)

	Ocak-Mart		Nisan-Haziran		Temmuz-Eylül		Ekim-Aralık		Ocak-Aralık	
	2004	2005 (*)	2004	2005 (*)	2004	2005 (*)	2004	2005 (*)	2004	2005 (*)
A. CARİ İŞLEMLER HESABI	-5,398	-6,195	-4,538	-6,959	-647	-2,690	-5,021	-7,247	-15,604	-23,091
İhracat f.o.b.	14,380	17,954	16,570	19,081	16,968	18,943	19,129	20,885	67,047	76,863
İthalat f.o.b.	-19,436	-24,189	-22,579	-27,529	-23,370	-28,424	-25,540	-29,500	-90,925	-109,642
Mal Dengesi	-5,056	-6,235	-6,009	-8,448	-6,402	-9,481	-6,411	-8,615	-23,878	-32,779
Hizmet Gelirleri	2,995	3,777	4,888	5,568	9,559	10,769	5,486	5,732	22,928	25,846
Hizmet Giderleri	-2,048	-2,582	-2,309	-2,813	-2,819	-3,087	-2,968	-3,400	-10,144	-11,882
Mal ve Hizmet Dengesi	-4,109	-5,040	-3,430	-5,693	338	-1,799	-3,893	-6,283	-11,094	-18,815
Yatırım Gelirleri	768	1,084	511	742	654	1,046	718	812	2,651	3,684
Yatırım Giderleri	-2,283	-2,486	-1,915	-2,385	-1,987	-2,391	-2,103	-2,166	-8,288	-9,428
Mal, Hizmet ve Yatırım Geliri Dengesi	-5,624	-6,442	-4,834	-7,336	-995	-3,144	-5,278	-7,637	-16,731	-24,559
Cari Transferler	226	247	296	377	348	454	257	390	1,127	1,468
B. SERMAYE HESABI										
C. FİNANS HESABI	7,404	9,954	3,925	9,036	3,041	7,430	3,308	17,425	17,678	43,845
Yurtdışında Doğrudan Yatırım	-191	-126	-219	-307	-256	-325	-193	-290	-859	-1,048
Yurtiçinde Doğrudan Yatırım	734	736	711	434	841	2,666	551	5,850	2,837	9,686
Portföy Hesabı-Varlıklar	140	-1,138	184	90	-898	-335	-814	150	-1,388	-1,233
Portföy Hesabı-Yükümlülükler	2,659	4,934	1,023	2,972	1,347	2,397	4,382	4,367	9,411	14,670
Hisse Senetleri	503	1,851	-25	991	226	1,828	723	999	1,427	5,669
Borç Senetleri	2,156	3,083	1,048	1,981	1,121	569	3,659	3,368	7,984	9,001
Diğer Yatırımlar-Varlıklar	1,146	4,157	-2,103	-2,617	-2,744	-3,494	-3,254	2,197	-6,955	243
Merkez Bankası	-6	-5	-7	-8	-6	-4	-5	1	-24	-16
Bankalar	1,396	3,442	-1,155	-2,934	-3,287	-3,195	-2,278	2,484	-5,324	-203
Diğer Sektörler	-244	720	-941	325	549	-295	-971	-288	-1,607	462
Diğer Yatırımlar-Yükümlülükler	2,916	1,391	4,329	8,464	4,751	6,521	2,636	5,151	14,632	21,527
Merkez Bankası	6	-113	-75	-191	-23	-269	-117	-214	-209	-787
Genel Hükümet	-493	-381	-317	-632	277	-326	-630	-826	-1,163	-2,165
Bankalar	912	765	1,957	4,925	1,793	3,288	1,902	1,414	6,564	10,392
Diğer Sektörler	2,491	1,120	2,764	4,362	2,704	3,828	1,481	4,777	9,440	14,087
Cari, Sermaye ve Finansal Hesaplar	2,006	3,759	-613	2077	2,394	4,740	-1,713	10,178	2,074	20,754
D. NET HATA VE NOKSAN	-1,043	524	2,323	2,804	-1,278	-573	2,266	-309	2,268	2,446
GENEL DENGİ	963	4,283	1,710	4,881	1,116	4,167	553	9,869	4,342	23,200
E. REZERV VARLIKLAR	-963	-4,283	-1,710	-4,881	-1,116	-4,167	-553	-9,869	-4,342	-23,200
Resmi Rezervler	214	-3,275	-1,061	-3,379	-618	-1,907	641	-9,286	-824	-17,847
Uluslararası Para Fonu Kredileri	-1,177	-1,008	-649	-1,502	-498	-2,260	-1,194	-583	-3,518	-5,353

Kaynak: TCMB

(*): Geçici

TABLO: 39
DÖVİZ GELİR VE GİDERLERİ

	(Milyon \$)									
	Ocak-Mart		Nisan-Haziran		Temmuz-Eylül		Ekim-Aralık		Ocak-Aralık	
	2004	2005 (*)	2004	2005 (*)	2004	2005 (*)	2004	2005 (*)	2004	2005 (*)
GELİRLER	18.369	23.062	22.265	25.768	27.529	31.212	25.590	27.819	93.753	107.861
İhracat	14.380	17.954	16.570	19.081	16.968	18.943	19.129	20.885	67.047	76.863
İşçi Döviz Girişi	193	181	181	171	237	247	193	252	804	851
Turizm Geliri	1.713	1.995	3.270	3.760	7.662	8.817	3.243	3.580	15.888	18.152
Diğer	2.083	2.932	2.244	2.756	2.662	3.205	3.025	3.102	10.014	11.995
GİDERLER	23.767	29.257	26.803	32.727	28.176	33.902	30.611	35.066	109.357	130.952
İthalat	19.436	24.189	22.579	27.529	23.370	28.424	25.540	29.500	90.925	109.642
Faiz Ödemeleri	940	1.083	991	1.227	1.170	1.340	1.242	1.356	4.343	5.006
Turizm Gideri	555	679	620	678	735	763	614	752	2.524	2.872
Diğer	2.836	3.306	2.613	3.293	2.901	3.375	3.215	3.458	11.565	13.432
FARK	-5.398	-6.195	-4.538	-6.959	-647	-2.690	-5.021	-7.247	-15.604	-23.091

Kaynak: TCMB

(*) Geçici

